

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΒΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ
Ἐγκειμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας — Ἐγκύβλιος ἀρ. 80, ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1932 —
ὡς ἐλευθέρου ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα τῆς Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως.

ΣΥΝΑΡΟΜΗ ΠΡΟΤΗΡΩΤΕΑ

ΒΕΣΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ δραχμῆς 100, Ἐξά-
μηνη δραχ. 85. Τρίμηνη δραχ. 30.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατριμ. 50,
Ἀμερικῆς δολάρια 3. — Ἀγγλίας καὶ ὅλων ἐν γένει
τῶν ἑλλαν Κρατῶν ἀελλίνα 10.
Ἐξέμνητοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΑΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΑΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουμβρίου μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὅδὸς Ἐδριανίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'. — Τόμος 41ος

Ἀθήναι, 3 Μαρτίου 1934

Ἔτος 56ον. — Ἀριθ. 14

Ο ΑΣΠΡΟΣ ΛΥΚΟΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ NORBERT SEVESTRE

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —
Ἦταν ὁ ἀνθρώπος τῆς ἡμέρας. Οἱ ἄνναμιτες βάρδοι τραγουδοῦσαν τὰ ἔνδοξα κατορθώματά του καὶ δόξαζαν τὴν ὄνομά του. Μεγαλοποιημένος ἀπὸ τὴν λαϊκὴν φαντασίαν οἱ μικρότερες ἐπιτυχίες του μεταβάλλονταν εἰς περιλάμπρες νίκες, ὅπου μὴ χούφτα ἄνναμιτες κατατρόπωναν ἐλόκληρα συτάγματα γαλλικοῦ στρατοῦ.

Ὅστις σὸ τέλος, σφινγόμενος ἀπ' ὅλες τῆς μεριῆς καὶ περικυκλωμένος ἀπὸ τοὺς λευκοὺς, ὁ Νγκουγιέν εἶχε ἀναγκασθεὶ καὶ πάλι νὰ καταφύγῃ εἰς τὰ παλιὰ του λημέρια, εἰς τὰς ἀδιαπέραστες λαγκαδιὰς καὶ εἰς τὰ ἄγρια βουνά, καὶ κανεὶς δὲν γινώριζε ποῦ ἦταν καὶ τί ἔκανε αὐτὸς καὶ τὰ πῶς ἔακουσται πρωτοπαλλήκαρά του, ὁ Κινέζος Λουδγκ-Μινγκ-Λουδγκ, ὁ ἄνναμιτης Τριέν-Κοάτ, ὁ Τό-Λύ-Γκιά, καὶ ὁ πῶς δοξαζόμενος ἀπ' ὅλους, τὸ δεξιὸ χεῖρ τοῦ Ἄσπρου Λύκου, ὁ Μάγ, Τσοῦ-Λό-Χόγκ.

Τσοῦ-Λό-Χόγκ: Ὁ Τσοῦ, ὁ ἀγριάνθρωπος; Ἐ βέβαια! Γιατὶ ὁ πλώριος καὶ χεροδύναμος καλληκαρῆς ποῦ εἶχε ἐπιταθεὶ τοῦ Μό, εἰς τὸ μαγαζὶ τοῦ Ντουδγκ, καὶ ποῦ ὁ ὑπηρετῆς νόμιζε πῶς εἶχε ἰδεῖ νὰ σκαρφαλώσῃ εἰς τὴν ταράτσα, δὲν ἦταν ἄλλος ἀπὸ τὸ πρωτοπαλλήκαρο τοῦ Ἄσπρου Λύκου. Κι' ἔσο' γι' αὐτὸν τὸν ἴδιον, θὰ ἔχετε βέβαια τώρα πῶς μαντεύσει πῶς ἦταν τὸ ἴδιο πρόσωπο μὲ τὸν μυστηριώδη γέρο τοῦ ἀπιστοπέλου. Τὰ δύο παιδιὰ τοῦ διοικητῆ εἶχαν ν' ἀντιμετωπίσουν ἕνα φοβερὸ ἔχθρῶ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Σ'

Ἡ ἐπίθεσις

Ἔτσι, ὅπως εἶχαν προαισθανθεὶ ὁ Ντενγ καὶ ἡ Τι-Σάου, τὴν ἐπίθεσιν εἰς τὸ διοικητήριον τὴν ἔκαγαν ἀληθι-

νὰ κούρσοι, οἱ φαβερώτεροι ληστῆς τοῦ Τογκίνου, οἱ αἰμοβόροι συμμορίτες τοῦ Ἄσπρου Λύκου.

Ἐχοντας κατατοπισθεὶ θαυμάσια καὶ συγκεντρώσει ὅλες τῆς πληροφορίας, ὁ Νγκουγιέν κατόρθωσε νὰ βάλῃ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ διοικητῆ ἕνα

ἀπὸ τοὺς καλύτερους κατασκόπους του, τὸν Μπᾶ. Ἔτσι θὰ μπορούσε νὰ εἶναι ἤσυχος πῶς θὰ πραγματοποιῆσε τὸ σχέδιόν του δίχως καμμίαν δυσκολίαν.

Πραγματικῶς, εὐθὺς ἀπὸ τὴν πρώτην φοράν ποῦ συναντήθηκε μὲ τὸν πονηρὸ μπεῖθ ὁ ἀρχηγὸς τῆς συμμορίας ἔμαθε πολλὰ ἐνδιαφέροντα νέα.

— Ὁ διοικητῆς εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ πάῃ μὴ ἀπ' αὐτῆς τῆς ἡμέ-

Ὁ Τσοῦ εἶχε χτυπήσει κατάστηθα τὸν φρουρὸν... (Σελ. 158, στ. γ')

ρες στο Χανόι, του είπε ο Μπιά. — Θα πάω μαζί του και την οικογένειά του; Έκανε ο Νγκουγιέν. — Όχι.

Για μία στιγμή έμειναν σιωπηλοί. Οι δυο συνωμότες ήταν μαζεμένοι μαζί με τον Τσοό και μερικούς άλλους στα έρειπια της Παλιάς Παγόδας όπου είχαν χωθεί ο ένας ύστερα απ' τον άλλον, την ώρα που είχε αρχίσει να σκοτεινιάζει.

Σε λίγο ο Νγκουγιέν είπε: — Αυτό είναι καλό για μας. Άν ήταν ο διοικητής εδώ θα είχαμε

— Ένα μοναχά; — Ένα. Ό άλλος στέκεται κάτω από τη βεράντα.

— Θ' άκούγονταν στο χωριό αν έπεφταν πυροβολισμοί στο διοικητήριο;

— Δεν το πιστεύω, και μάλιστα αν διαλέξετε τη βραδιά του Τέτ, γι' αυτή τη δουλειά, γιατί τότε οι κρότοι από τα βαρελότα και τα πυροτεχνήματα και ο θόρυβος γενικά της γιορτής θα σκεπάσουν κάθε ήχο που μπορεί να έρχόταν από κει.

— Πού κοιμούνται ή γυναίκα του διοικητή και τα παιδιά του;

— Στο δεύτερο πάτωμα.

— Και σύ; — Στις κάμαρες της υπηρεσίας μαζί με τους άλλους μπέυ.

— Δεν θα μπορέσης να μάς άνοίξης την πόρτα του Ισογειού;

— Δεν ξέρω. Θα προσπαθήσω να κλέψω κανένα απ' τα κλειδιά της ή να κάνω άντικλειδί.

— Λαμπρά... Τσοό!

— Αφέντη; — Για κάθε ενδεχόμενο θα έχω μαζί σου μια άνεμόσκαλα.

— Ναι, αφέντη, άπάντησε ο λακωνικός γίγας.

— Εάν ο Μπιά δεν μπορέσει να προμηθευθί το κλειδί, θα σκαρφαλώσης άπάνω στην ταράτσα.

— Ναι, αφέντη.

— Εκεί είναι μια καταπακτή. Θα κατεβής απ' αυτήν και θα μάς άνοίξης.

— Ναι, αφέντη.

— Ύστερα απ' αυτά οι συνωμότες χωρίστηκαν. Ο Μπιά γύρισε πίσω στο διοικητήριο, ο Νγκουγιέν κι' ο Τσοό στο όπισθοτείο κι' οι άλλοι συμμορίτες σε διάφορα φτωχόσπιτα όπου τους φιλοξενούσαν οι φίλοι τους.

— Όσοσο χάρis στις άποκαλύψεις του Μό λίγο έλειψε να ναυαγήσουν τα κακοήγη σχέδιά τους. Μ' αυτοί οι ίδιοι δεν είχαν ποτέ φαντασθεί ένα τέτοιο πράγμα. Συνέχισαν ξένοιαστοί τις προετοιμασίες τους και καθώς ο Ντενγ δεν θέλησε ποτέ να

δώσει πίστη στα λόγια του ύπηρέτη του, τη συμφωνημένη μέρα και ώρα οι άλλοι έδωκαν σ' εκτέλεση το σχέδιό τους.

Ο Νγκουγιέν και ή συμμορία του ξεκίνησαν για το διοικητήριο την ώρα που ή γιορτή βρισκόταν στη μεγαλύτερη ζωηρότητα. Μέσα στους δρόμους και στις πλατείες του χωριού τα ταμπούρα βαρούσαν, οι κάρναβοςες τσίριζαν, κι' όλα τα βάρβαρα και φωνακλάδικα έγχώρια έργαζα ήχοσαν μαζί κάνοντας μια άπερίγραπτη καθόφωνια που ένθουσίαζε τους θθαγενείς, μα θα ήταν άνυπόφορη για ένα ευρωπαϊκό αυτί.

Τη στιγμή εκείνη γινόταν ή παρέλαση του Δράκοντα μέσα από τους κεντρικότερους δρόμους.

Τό μυθολογικό αυτό τέρας ήταν κατασκευασμένο δλόκληρο από χαρτόνι βαμμένο και τό φοβερό του, όστρακο έσκέπαζε καμιά είκοσαριά ζυπάλητους μάγκες που κουνιόντουσαν δεξιά κι' άριστερα για να τό κάνουν να μοιάζει σαν ζωντανό και να τό κάνουν πιο φοβερό άκόμη στους άπλοϊκούς χωρικούς που έδλεπαν έκστατικοί την μακρυνά διχλωστή του γλώσσα που μπαινόθγαينه, τα μυτερά του δόντια και τα φλογερά του μάτια.

Ένα πλήθος άκόλουθοι με δκυλιά άναμμένα στο χέρι, ή με φανάρια, συνόδευαν την πομπή πηδώντας και χορεύοντας και φωνάζοντας έξαλλοι.

Έτσι οι συνωμότες πέρασαν άπαράτηρητοι κι' έφτασαν κοντά στο κηκλιδωμα του πάρκου. Εκεί έστάθησαν και συνεννοήθηκαν για τελευταία φορά.

Ύστερα οι μισοί πήγαν δεξιά, οι άλλοι μισοί άριστερά και όλοι άρχισαν να σέρνονται άνάμεσα στα ψηλά χόρτα για να φθάσουν ως τον τόν φράχτη άθέατοι.

Πάνω από την καγκελόπορτα τρεμόδυνε ένα φανάρι και ένας φρουρός βηματίζε επάνω κάτω σαν αυτόματο, έχοντας άλλοι τό νού του. Τούτη όμως ή άφηρημάδα του τού κόστισε άκριβά.

Ο Τσοό σηκώθηκε έξαφνα δλόρθος σαν τό φίδι που έτοιμάζεται να πείση επάνω στο θύμα του. Βρισκόταν πέντε βήματα μακρυνά από τό σκοπό χωρίς να έχη κινήσει διόλου την προσοχή του και κρατούσε στα χέρια του ένα μακρυνάτο καλαμένιο κοντάρι. Ένα χτύπημα, ένα πνιγμένο μουγγρητό, και όλα τελείωσαν. Ο γιγαντώμομος Μάν είχε χτυπήσει κατάστηθα τον δυστυχημένο φρουρό με τη μύτη του κονταριού του.

(Άκολουθεί) ΓΕΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

Ο γέρος του όπισθοτείου ήταν ο ίδιος ο Νγκουγιέν. (Σελ. 157, στ. α')

κάμποσες φασαρίες. Τόν ξέρω. Είναι γεννητός.

— Διγώτερο γεννητός από σένα, άρχηγέ.

Ο Νγκουγιέν που είχε μια μικρή άδυναμία στις κολακείες, χαμογέλασε.

— Όπωςδήποτε προτιμώ να ένεργήσω τώρα που θα λήπει αυτός. Η γυναίκα του και τα παιδιά του μάς είναι άρκετοί για δημιοι. Έχοντας τους στα χέρια μας θα μπορέσουμε να επιβάλουμε τους όρους μας σ' αυτά καλόσκυλα τους Γάλλους. Έσύ, Μπιά, θα γυρίσης όμως πίσω στη δουλειά σου. Πές μου όμως πρώτα: Η καγκελόπορτα του πάρκου φρουρείται, δεν είναι έτσι;

— Μάλιστα, άρχηγέ, μ' ένα φρουρό.

ΓΑΤΟΣ ΧΑΤΖΗΣ ΑΛΓΥΧΟΣ ΜΥΘΟΣ

Μία φορά, ένας γάτος κυνηγάρης, από εκείνους τους κυνηγάρηδες, άφάνισε τα πιε' πολλά ποντίκια του σπιτιού των άφεντικών του.

Όσα κατάφεραν να ξεφύγουν από τα νόχια του, κρυφτήκανε βαθειά στη φωλιά τους, και από τό φόβο που είχαν πάρει δεν έβγαينه κανένα έξω.

Έτσι σ' εκείνο τό σπίτι δεν φαινότανε πια ούτε ένα ποντίκι για τον όρκο, που λένε.

Άφου πέρασαν μερικές ήμέρες και δεν εβρισκε πια κανένα να κυνηγήσει ο γάτος, άποφάσισε να φύγει από τό σπίτι και να λείψει κάμποσο καιρό για να ξεθαρρευτούν τα ποντίκια και να βγαίνουν πάλι έξω.

Όταν έναγώρισε, βρήκε κάτι μικρά ποντικίκια που ξεθαρρευμένα είχαν στήσει χορδ μέσα στο κελλάρι του σπιτιού. Έκείνα καθώς τον αντίκρυσαν τάχασαν από την τρομάρα τους και δεν ήξεραν πώς να κρυφτούνε.

Ο γάτος κοντοζόγωσε ήμερα ένα από αυτά, τό τσάκωσε με καλό τρόπο, έπαιξε χαδιάρικα λίγη ώρα μαζί του, και στο τέλος με γλυκά λόγια του έπρόσθεσε:

— Τρέξε τώρα στη φωλιά σου να πής στα άλλα ποντίκια, πώς έγω πήγα στο Χατζηλίκι, γίνικα Χατζής και καθώς είδες δεν μπαίνω πια στα αλματα. Γι' αυτό, να βγαίνετε άφοβα από τη φωλιά σας και να τρώτε απ' όλα τα καλά που βρίσκονται εδώ μέσα σ' αυτό τό σπίτι σ' αυτό έγω θα σας κάνω παρτέα και πλάτες και θα είμαστε οι πιο καλοί φίλοι.

Έτρεξε τό ποντικίκι χαρούμενο στη φωλιά του, και έφερε την παραγγελία του γάτου. Αλλά τα λόγια τ' άκουσαν με χαρά τα κρυμμένα ποντίκια και έτοιμαστήκανε όλα να βγουνε έξω.

Μα τό έμπόδισε ένας γεροπόντικας που τους είπε:

— Για σταθήτε λίγο, να προβάλω έγω να ιδώ τί λογής είναι τα μουσούδια του, και απ' εκείνα θα καταλάβω αν μάς παράγγειλε την αλήθεια.

Έβγαλε προφυλακτικά τό κεφάλι του από την ποντικότρυπα, και σαν αντίκρυσε τον γάτο που τήραγε με άγριομένα μάτια κατά τη φωλιά τους, άνοιγόκλειε τα ρουθούνια του και άναβοκατέβαζε τα μουστάκια του, τραδήχηκε άμέσως μέσα και τους είπε:

— Τό καλό που σας θέλω, τρυπώσετε πιο βαθειά στη φωλιά μας,

γιατί καθώς δείχνουν τα μουσούδια του γάτου, γυρεύει να μάς ξεγελάσει που μάς παράγγειλε πώς γίνικε Χατζής και δεν μπαίνει πια στα αλματα. Και Χατζής αν έγινε τα παλιά του δεν τ' άφήνει. Αλλά τα τελευταία λόγια του γε-

ροπόντικα, έμειναν παροιμία στο στόμα του λαού, και την λέει για τους πονηρούς ανθρώπους, που με φέμματα πολεμάνε να ξεγελάνε τους άλλους, πώς άφησαν τις κακές τους συνήθειες κι' έγιναν καλοί.

ΠΑΝΑΓ. Δ. ΖΕΦΕΡΑΝΣ

ΤΟ ΣΚΑΔΙΣΤΗΡΙ [ΜΥΘΙΟΤΟΡΗΜΑΤΑΚΙ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Η' — Ο σόλος του Μπέμπη

Τό γραμματάκι του Άη-Βασίλη ο Μπέμπος τό κάρφωσε στον τοίχο, πάνω από τό κρεβάτι του, για να τό βλέπη και να τό θυμάται πάντα.

Και για πολλές ήμέρες ήταν φρόνιμος και δεν άγχιζε τίποτα αν δεν του έδιναν την άδεια.

Ο θεός του, που τον λυπήθηκε να τον βλέπη έτσι μετανιωμένο, μελαγχολικό, να παίζει με τα παλιά του παιχνίδια, ένφ ή Μπέμπα είχε τόσα καινούργια, του έφερε τα Θεοφάνεια ένα όραίο βαποράκι. Ήταν μετάλλιο, βαμμένο με διάφορα χρώματα κι' έμοιαζε σαν άληθινό. Απ' όλα είχε: κατόρτια, φουγάρο, τιμόνι, μηχανή. Κι' ή μηχανή του δούλευε με άτιμο όπωσ σταληθινά βαποράκια. Άναβες δηλαδή ένα καμινέτο, τό έβαζες κάτω απ' τό καζάνι γεμάτο νερό, κι' όταν τό νερό έβραζε, ό άτμός, περιωρισμένος, —γιατί τό καζάνι ήταν σκεπασμένο— περνούσε με

δύναμη από διάφορους σωλήνες, έκανε τις ρόδες να γυρίζουν, και τότε τό βαποράκι περπατούσε, έτρεχε μέσ' στη δεξιαμένη μια χαρά!

Όταν τα παιδιά πηγαιναν περίπατο στο δημόσιο κήπο, που είχε μεγάλη δεξαμενή, έπαιζοναν και τό βαποράκι που ήταν ή διασκέδασή τους. Πάντα όμως ή Μαργαρώ άναβε τό καμινέτο. Ο Μπέμπος δεν είχε τό δικαίωμα να μεταχειρίζεται ούτε τη μωστίλτσα με τό σπύρο, ούτε τό κουτί με τό σπύρο. Αλλά είναι επικίνδυνα πράγματα για παιδιά.

Όστόσο, από άλλες πρωτοχρονίες και γιορτές, ο Μπέμπος είχε κι' άλλα βαποράκια, καροβάκια και βαρκίκια, που κι' αυτά μπορούσαν να τρέχουν

στο νερό, όχι όμως με αληθινή ατμομηχανή, παρά με κούρδισμα μόνο. Κι επειδή το κούρδισμα δεν είναι βέβαια επικίνδυνο, ο Μπέμπης μπορούσε να παίξει το στόλο του και στο σπίτι, την ώρα προπάλτων που έκανε το λουτρό του κι η μπανιέρα ήταν γεμάτη. Το βαποράκι όμως με την ατμομηχανή, το επικίνδυνο, το άφινε κατά μέρος, εκτός πιά αν η Μαργαρώ του έκανε τη χάρη να τανάφη.

Αλλά μιά μέρα, εκεί που θάκανε το λουτρό του και στο μεταξύ έπαιζε με το στόλο του, η Μαργαρώ τον άφινε μιά στιγμή μονάχο, γιατί τη φώναξαν στην κουζίνα. Τότε του Μπέμπη του ήρθε η ιδέα να παίξει και με το απαγορευμένο βαποράκι. Να εκεί η μοιραία με το σπύργο, και το κουτί με τα σπύργα. Δεν χάνει καιρό, τρέχει να σπύργα, βάζει φωτιά στο καμινέτο και το χώνει γρήγορα-γρήγορα κάτω απ' το καζάνι του βαποριού. Αλλά πριν το ρίξει στη μπανιέρα, άκουει άξαφνα απ' την κουζίνα φωνές:

— Τρεχάτε! η Μαυρούκα έπιασε έναν ποντικό!
— Τι; ποντικό; Μά ο Μπέμπης δεν είχε ιδεί ποτέ στη ζωή του τέτοιου πράγμα! Αμέσως τα ξεχνά όλα, παρατά το βαποράκι όπως ήταν σε μιά καρέκλα και τρέχει στην κουζίνα.

Αλήθεια, η Μαυρούκα είχε πιάσει ένα ποντικί, και τότε το κρατούσε στο στόμα της, τότε τράιζε με τα πόδια της, τότε τάφινε να της φύγει, γιά να τρέξει και να το ξαναπιάσει. Το θέαμα ήταν τόσο διασκεδαστικό, που όλοι είχαν μαζευτεί στην κουζίνα να το βλέπουν—η Μπέμπα, η Μαργαρώ, η μαγειρίτσα, ο μικρός υπηρέτης—κι ο Μπέμπης ούτε θυμήθηκε πιά βαποράκι.

Άξαφνα, αίσθάνονται μιά μυρωδιά σα να καιγόταν κάτι. Φοβισμένοι, όρμουν έξω. Και βλέπουν ένα μαύρο καπνό να βγαίνει απ' την πόρτα του μπάνιου.

— Ω, δυστυχία! Στο μπάνιο έπιασε φωτιά!
Ναι! γιατί ο κύριος Μπέμπης από τη βία του και τη χαζομάρα του, είχε ξεχάσει να βάλει νερό στο καζάνι. Και το καμινέτο έκαιγε το μέταλλο, και πήρε φωτιά όλο το βαποράκι, κι η καρέκλα, και κάτι ρούχα που ήταν άκουμπισμένα στη γάχη της.

— Νερό! νερό! γιά το Θεό!
Ευτυχώς η μπανιέρα ήταν γεμάτη. Κι έσπρωξαν όλα ταναμμένα πράγματα, τάρριξαν μέσα και τάρβυσαν. Έτσι το Σκαλιστήρι έχασε το βαποράκι του, αφού λίγο έλειψε, καθώς πήρε φωτιά, να κάψει όλη την κάμαρα του μπάνιου κι όλο το σπίτι. Τι φοβερά αποτελέσματα έχει η παρακοή κι η άπροσεξία!

(Ακολουθεί)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

Ο ΚΑΥΧΗΣΙΑΡΗΣ

ΔΙΠΡΑΚΤΗ ΚΩΜΩΔΙΑ

ΠΡΟΣΩΠΑ:

- Δινούλα, 8 ετών } αδελφία
- Πετράκης, 9 ετών }
- Γιαννάκης, 10 ετών }
- Καίτη, 14 ετών } αδελφές
- Νίνα, 13 ετών }
- Μαρία, 15 ετών }
- Μιά άκηρτέτρα

"Όλα τα παιδιά ξαδέρφια μεταξύ τους.

ΠΡΑΞΙΣ ΠΡΩΤΗ

Η σκηνή παρουσιάζει κάμαρα παιδική σε σπίτι εθπορο. Μιά κάμαρα προορισμένη αποκλειστικά γιά το παιχνίδι των παιδιών. Άριστερά και δεξιά παραθύρο με κουρτίνες αδιαφανείς. Στο βάθος πόρτα. Ντιβάνι με μαξιλάρια, μιά-δυο καρέκλες, ένα τραπέζι. Η Δινούλα κι ο Πετράκης παίζουν.

Σκηνή πρώτη

Πετράκης, σκυμένος χάμω, κάτι φτιάχνει με τους κύβους. Φωνάζει επιτακτικά:— Δινούλα. Βρές μου έναν κύβο που νάχει επάνω μιά αλογούρα.

Δινούλα, σοσιασμένη. — Αλογούρα;

Πετράκης. — Ναι, ναι. Γιά να τελειώσω το αλόγο μου, χρειάζομαι μιά αλογούρα. Ψάξε, ψάξε. Τι με κοιτάς;

Δινούλα, ψάχνει.

Πετράκης, επιτακτικά. — Κάνε γρήγορα.

Δινούλα, βρίσκει τον κύβο, τον φέρνει στον Πετράκη. — Πάρε, Πετράκη.

Πετράκης, τον παίρνει, τον τοποθετεί. — Α! Ώραίο αλάγο. (Θαυμάζει). Τώρα; Αφτί όμως δεν έχει. Χμμ... Δινούλα, βρές μου έναν κύβο που νάχει επάνω έν' αφτί. Γρήγορα! Καθμένη, κάνε γρήγορα! Σου λέω θέλω έν' αφτί.

Δινούλα, σοσιασμένη. — Αφτί;

Πετράκης. — Έ, βέβαια. Αφτί! Λές πως τάλογα δεν έχουν αφτιά; Μπά. Σε καλό σου. Άϊντε, γρήγορα.

Δινούλα, ψάχνει κατασφραγισμένη.

Πετράκης, καμαρώνει το αλόγο του και συγχρόνως σιγοτραγουδά,

κρατώντας το ρυθμό με το πόδι του:

Ω τι αλογάκι!
Ω τι αλογάκι!
Ω τι ώραίο αλογάκι!

Δινούλα, βρίσκει τον κύβο και τον φέρνει. — Ορίστε, πάρε, Πετράκη!

Πετράκης. — Άκου, Δινούλα, να μου βρής όλους τους κύβους που έχουνε επάνω κόκκινα λουλουδάκια. Ναι. "Όχι! "Όχι! Στάσου! Βρές μου πρώτα-πρώτα έναν που νάχει επάνω μιά ρόδα. Ρόδα άμαξιού. Νά, πώς να σου το πω. "Όχι, όχι, άστ' τη ρόδα. Πρώτα να μου βρής έναν που νάχει το νύχι του σκυλιού μου επάνω. Κατάλαβες; Άϊντε γρήγορα! Χμ! Στάσου μιά στιγμή. Έχουμε πολλούς κύβους ακόμα; Πόσους; Μέτρα τους!

Δινούλα, σε κάθε μιά διαταγή κάνει μιά φύγη και στέκεται. Προχωρεί τώρα στους κύβους, τούς μετρά και άπαντά. — Αργήσε ο Γιαννάκης.

Πετράκης. — Ε! Δινούλα. Έγώ σε ρωτώ αν έχουμε άλλους κύβους και σ' μ' άπαντάς, άργησε ο Γιαννάκης. Τι είναι αυτό;

Δινούλα. — Τι τ' εν' αυτό; Θέλω το Γιαννάκη γιά να παίξουμε. Νά, κοντεύει να βραδυάσει πιά.

Πετράκης. — Γιά να παίξουμε; Μά τόσο ώρα παίζουμε.

Δινούλα. — Ναι, μάλιστα. Τι ώραίτα που παίζουμε! (Μιμείται τη φωνή του Πετράκη). Δινούλα, φέρε μου ένα αλογοφατί! Δινούλα, δόσε μου μιά αλογούρα. Δινούλα, βρές μου μιά αλογότριχα. Δινούλα ψάξε να βρής το νύχι του σκύλου. Βαρέθηκα πιά. Παιχνίδι είναι αυτό;

Πετράκης, αφήνει τους κύβους, σηκώνεται και λέει σοβαρά. — Α! Δινούλα. Είμαι μεγαλύτερός σου και πρέπει να μ' άκους. Έσο είσαι όκτώ χρονών και γώ έννέα. Λοιπόν;

Δινούλα. — Τοβ χρόνου θα είμαι και γώ έννέα. Τότε πιά δε θα σ' άκούσω.

Πετράκης. — Χά, χά, χά! Τοβ χρόνου θα είσαι έσο έννέα, έγώ όμως δέκα. Πάλι πιά μεγάλος.

Δινούλα. — Έ, τον άλλο χρόνο και γώ θα είμαι δέκα.

Πετράκης. — Έγώ όμως ένδεκα. Ζήτω! (Ο Πετράκης ένθουσιάζεται). Ποτέ δε θά με φθάσης.

Δινούλα, απογοητευμένη. — Α, ναι. Έτσι γίνεται. Οψ! (Πηγαίνει και στέκεται σε μιά γωνιά).

Πετράκης. — Έλα, έλα, άδερφούλα μου, μην παραπονιέσαι. (Την άγκαλιάζει και τη φιλά).

Σκηνή δεύτερα (Άκούγεται χτύπος στην πόρτα). Πετράκης. — Έμπρός. (Μπαίνει ο Γιαννάκης).

Γιαννάκης. Καλησπέρα. Ξαδερφάκια μου! Τι κάνετε; Παίζετε; Αργήσα, έ;

Δινούλα. — Αργήσα, βέβαια! Νά, βράδυαοε.

Γιαννάκης. — Ού! άκόμα χωρίς είναι. Τι βράδυαοε; Αλήθεια, να μη ξεχάσω. Ο Μπαμπάς μου ειπε να το πάω αυτό το γράμμα, στις 6 ή 7, στο σπίτι του δικηγόρου του.

Πετράκης και Δινούλα. — Ού! καμμένα, θα φύγεις;

Γιαννάκης. — Όχι. Θα γυρίσω, πάλι. Δεν είναι μακριά. Νά, έδω. Στην άλλη γωνία. Όμως στις 6. Νά δω τί ώρα είναι!

(Τρέχουν και οι τρεις προς το μέρος που βρίσκεται το ρολόι του τοίχου).

Γιαννάκης Πετράκης και Δινούλα. — Πέντε και μισή!

Γιαννάκης. — Μισή ώρα άκόμα. Μόνο να μη το ξεχάσω. (Βγάζει το γράμμα από την τσέπη του) Ποδ να το βάλω; Νά, έδω.

Πετράκης και Δινούλα. — Ναι, ναι, καλά είναι καί.

Γιαννάκης. — Λοιπόν, έδω. Καλά. Τώρα δε θα το ξεχάσω, έ; Γιατι δταν το ξεχάσω...

Πετράκης. — Γιατι δταν το ξεχάσεις, Γιαννάκη μου, (κάνει τη σχετική κίνηση) θα φας παραμιά τεσσαράκοντα. Έ;

Δινούλα. — Τεσσαράκοντα; Χά, χά, χά! Σαράντα, έ; Χά, χά, χά! Όχι, Γιαννάκη μου.

Πετράκης. — Σαράντα ξυλίσσες, (χειρονομεί) τάπ! τάπ! νά, νά, νά, όχ... "Όχι!... "Ό.

Πετράκης και Δινούλα, γελούν.

Γιαννάκης, προσβεβλημένος. — Ποιός θα τις φάη; Έγώ;

Δινούλα, περιπαιχτικά. — Όχι, καλέ. Έγώ...

Πετράκης, περιπαιχτικά. — Ποιός θα τις φάη; Η άφεντιά σου.

Πετράκης και Δινούλα, ο ένας στον άλλο. — Είδες πως φοβάται το ξόλο;

Γιαννάκης, περιφρονητικά. — Πώς; Φοβάμαι το ξόλο; (με στόμφο). Έγώ, πιτσιρικάκι μου, ούτε ξόλο τρώω, ούτε φοβάμαι ποτές μου.

Πετράκης και Δινούλα. — Δε φοβάσαι; Ποτές σου;

Γιαννάκης. — Ποτέ μου! Στο σχολείο τά βάζω και με δυο και με τρία παιδιά.

Δινούλα, με θαυμασμό. — Αλήθεια!

Πετράκης. — Μά πώς γίνεται; Γιαννάκης. — Χμμ. Νά! Άς πούμε, Πετράκη, πώς έσο τά βάζεις μαζί μου στο διάλειμμα. Έγώ, τί; Θα καθίσω με σταυρωμένα τά χέρια; Δε χάνω καιρό. Τούφ, τούφ. Σου δίνω δυο σφαλιάρες.

Πετράκης, δέχεται άξαφνα δυο μπάτσες, τά χάνει, πιάνει με τά χέρια του τά μάγουλά του.

Γιαννάκης. — Έτσιρα σ' άρπάω μιά και σε ρίχνω κάτω. (Τον ρίχνει κάτω). Πές χαμένος.

Δινούλα, τρέχει κοντά στον άδελφό της. — Ε... Πετράκη μου!

Γιαννάκης, στρέφεται προς τη Δινούλα. — Έτσιρα έρχεται ο άλλος και τά βάζει κι αυτός μαζί μου. (Χειρονομεί).

Δινούλα, τρομάζει, κάνει δυο βήματα προς τά πίσω. — Α! Μή!

Γιαννάκης. — Έγώ δε χάνω καιρό, (Προχωρεί προς τη Δινούλα, που πάντα όπισθοχωρεί).

Δινούλα. — Α!... Α!... Α!... (με φόβο).

Γιαννάκης. — Σου τον άρπάω κι' αυτόν (άρπάει τη Δινούλα), φάπ! φούπ! Πάρτον κάτω.

Δινούλα, ξεφεύγει, χαμηλώνει και κρύβεται κάτω από το ντιβάνι.

Γιαννάκης, τρέχει στη μέση της κάμαρας. — Πάν' κι' οι δυο! Χμμ!... (άποτεινόμενος σε μιά καρέκλα) Τώρα: Τι λές έσο; Έ; Τά βάζεις και σ' μαζί μου; Έ; "Ε! "Ε! "Ε! (άρπάει την καρέκλα) Σε τουμπάρω, κακομοίρη μου, ως που να πής άμην. (Ρίχνει την καρέκλα). Πές και σ'.

(Τρίβει τά χέρια του), Χμμ! "Όρκια! (άποτεινόμενος σ' άλλην καρέκλα) Έ! Και σ' μαζί μου τά βάζεις; Και σ' (άρπάει την καρέκλα) Πές και σ'! (Ρίχνει την καρέκλα) Χμμ! (Τρίβει τά χέρια του) Χμμ!... (άποτεινόμενος στο σκαμνί) Νά και το πιτσιρικάκι. Τι θές;

"Α; Μαζί μου και σ'; Νά και σ', νά! Νά! (άρπάει το σκαμνί, το ρίχνει). Τώρα; (Βάζει τά χέρια στη μέση, προχωρεί προς το ντιβάνι και άποτεινείται στα μαξιλάρια). "Α! "Εσεις; Έ; Τι θέλετε; Μου κάνετε το παληκάρι; Σε μένα; Νά! Νά! Σκορπά τά μαξιλάρια προς τά δω και προς τά καί. Σας άρεσε; Γιαλιά, καρφιά σας έκανα δλους. (Κάθεται πάνω στην ποσειμένη καρέκλα. Σ' όλο αυτό το μεταξύ ο Πετράκης και η Δινούλα ξεπροβάλλουν από τις κουρτίνες τους και φοβισμένοι ξανακρύβονται). "Αχ, κουράστηκα πιά!

Γιαννάκης, βγαίνει, δειλά δειλά από την κουζίνα.

Δινούλα. — Νά βγώ; Γιαννάκης. — Τι να βγής; Δινούλα, βγάζοντας το κεφάλι της. — Νά, να βγώ; Τελείωσες τον πόλεμο;

Πετράκης, έχει δόλιελα ξεπροβάλλει και στέκεται στην άκρη δειλός.

Γιαννάκης. — Πόλεμο; Χά, χά, χά! Ναι, ναι, αλήθεια, πόλεμος, πόλεμος ήτανε. Είδες; Είδες; (Στρέφει γύρω, γύρω). Ποδ είσαι, Δινούλα; Ποδ είσαι;

Πετράκης, προχωρεί. — Νά τηνε. Κάτω από το ντιβάνι.

Γιαννάκης. — Χά, χά! Μωρέ παληκάρι. Γιατί κρύφτηκες, καλέ; (Απογοητευμένος). Δεν είδες λοιπόν; Έσο Πετράκη είδες; Είδες; Όλους τούς νίκησα.

Δινούλα, βγαίνει και προχωρεί. Ναι, είδα. Πώς; Όλα τά είδα. Έρριχνες κάτω τις καρέκλες και πέταγες τά μαξιλάρια σαν τρελλός. Έτσι παίζει ο κόσμος;

Γιαννάκης. — Ποιός καρέκλες, Δινούλα; Ήτανε τά παιδιά! Οι φίλοι μου.

Πετράκης και Δινούλα, περιπαιχτικά. — Οι φίλοι σου;

Γιαννάκης. — Ναι!

Πετράκης, δείχνει την καρέκλα. — Φίλος σου εν' αυτός; Και πώς τον λένε;

Γιαννάκης. — Οψ! Τώρα, σάχλες! Όταν παίζουμε το λόκο και τ' άρνι, λόκοι είμαστε; (Σηκώνεται δραμητικά και χειρονομεί). Νά! Πώς να σάς το πω; Έτσι κάνω στο διάλειμμα, δταν τά βάζουν μαζί μου. Νά, έτσι... (προχωρεί άπειληκτικά κατά τά παιδιά).

Πετράκης και Δινούλα, όπισθοχωρούν. — Καλά, καλά, σε πιστεύουμε...

Γιαννάκης, ξανακάθεται. — Έτσι κάνω. Όλοι με φοβούνται. Όχι έσεις που λένε πως φοβάμαι.

Δινούλα. — Έγώ δεν είπα τέτοιο πράμα.

Πετράκης. — Ούτε γώ. (Εν τώ μεταξύ έχει κάπως σκοτεινάσει. Αρχίζει να νυχτώνει. Ακούγεται κάποιο τρίξιμο, που δεν παύει).

Γιαννάκης, τρομαγμένος. — Τι είναι;

Δινούλα. — Δεν ξέρω...

Πετράκης. — Σηκώνει τους όμους του και κοιτάει γύρω του κάπως φοβισμένος.

Γιαννάκης, με χαμηλή φωνή. — Άναψε το φώς, Δινούλα. Σκοτεινάοε.

Δινούλα, χαμηλόφωνα. — Δεν έχουμε λαμπιόνι. Κάηκε. (Ακολουθεί)

ΑΠΟ ΤΟ «ΒΙΒΛΙΟ ΤΗΣ ΖΩΗΣ»

17.—ΤΑ ΣΥΜΒΟΛΑ

Ρώτησαν μιά μέρα τὸ Γιώργο, γιατί τὸ μαθητικό του καπέλο—πηλίκιο ἀπὸ μπλέ τσόχα—ἔχει μπροστὰ μιά κουκουβάγια, μιά κεντημένη μὲ κίτρινο ματίξι; Ὁ Γιώργος δὲν ἤξερε καλά. Μὰ σιγά-σιγά τὸ βρήκε μονάχος του.

Εἶχε θυμηθεῖ πὺς ἡ Ἀθηνᾶ τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων—τὸ εἶπε μιά μέρα ὁ δάσκαλος—ἦταν ἡ θεὰ τῆς σοφίας. Ἡ κουκουβάγια, τὸ πουλί μὲ τὰ μεγάλα μάτια ποὺ βλέπουν στὸ σκοτάδι, ἦταν τὸ ἱερό πουλί τῆς Ἀθηνᾶς, τὸ σημάδι τῆς, τὸ σύμβολό τῆς. Ἔτσι στὸ σχολεῖο ποὺ μαθαίνουν γράμματα—καὶ τί εἶναι τὰ γράμματα παρὰ σοφία;—ἔχουν γιὰ σύμβολο τὴν κουκουβάγια, ποὺ τὴν εἶχε κι' ἡ Ἀθηνᾶ, ἡ θεὰ τῆς σοφίας. Τὸ βάζουν στὰ πηλίκια τῶν μαθητῶν. Ὁ Γιώργος τὸ εἶχε ἴδει καὶ στὴ σφραγίδα κάποιου σχολεῖου, τυπωμένη στὸ ἐνδεικτικὸ ἐνὸς φίλου του.

Τέτοια σύμβολα υπάρχουν πολλά. Γιὰ νὰ παραστήσουν εἰκονικὰ μιά ἰδέα, οἱ ἄνθρωποι ζωγραφίζουν πουλιά, ζῶα, λουλουδία κι' ἄλλα πράγματα ποὺ ταιριάζουν. Καὶ πολλὰ ἀπ' αὐτὰ τὰ σύμβολα τᾶχουν πάρει ἀπὸ τὴ μυθολογία τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, κι' εἶναι σημάδια διαφόρων θεῶν.

Ἡ Θέμη, ἡ θεὰ τῆς δικαιοσύνης, κρατοῦσε μιά ζυγαριά. Κι' ὡς σήμερα ἡ ζυγαριά παρασταίνει τὴν ἰδέα τῆς Δικαιοσύνης: εἶναι τὸ σύμβολό τῆς.

Ὁ Ἑρμῆς, ὁ θεὸς τοῦ ἐμπορίου, ἦταν κι' ὁ ταχυδρόμος τῶν θεῶν. Ἀμὰ ὁ Δίας, ὁ πῆδ μεγάλος θεὸς, ἤθελε νὰ στείλῃ κάποιον μιά διαταγή, τὴν ἔστειλε μὲ τὸν Ἑρμῆ. Κι' ὁ Ἑρμῆς ἔτρεχε πολύ, πετούσε. Γι' αὐτὸ οἱ ἀρχαῖοι φαντάζονταν πὺς τὰ σαντάλια του κι' ὁ σκοθὸς του εἶχαν φτερά κι' ἔτσι τὸν ζωγράφιζαν πάντα. Νὰ λοιπὸν ἕνα σύμβολο γιὰ τὸ Ταχυδρομεῖο. Στὰ πρῶτα ἑλληνικὰ γραμματόσημα ἦταν ζωγραφισμένο τὸ κεφάλι τοῦ ταχυδρόμου Ἑρμῆ μὲ τὸ φτερωτὸ του σκοθό. Ἄλλου, γιὰ ταχυδρομικὸ σύμβολο, βλέπουμε μόνο τὰ φτερωτὰ σαντάλια.

Ὁ Ἀπόλλωνας ἦταν ὁ θεὸς τῆς Μουσικῆς καὶ τῆς Ποίησης. Αὐτὸς κρατοῦσε μιά λύρα. Ἦταν τὸ ὄργανό του—ποὺ τὸ ἐπιβόησε μάλιστα ὁ Ἰδίας—μὰ καὶ τὸ σύμβολό του. Κι' ὡς σήμερα ἡ λύρα, ἡ ἀρχαία λύρα, εἶναι τὸ σύμβολο τῶν μουσικῶν καὶ τῶν ποιητῶν.

Ὁ Ἀσκληπιὸς ἦταν ἕνας πανάρχαιος γιατρός ποὺ οἱ Ἕλληνες τὸν

ἔκαμαν ὑστερα θεό. Στους ναοὺς του, ποὺ λέγονταν Ἀσκληπιεῖα, οἱ ἱερεῖς του, γιατροὶ κι' αὐτοί, ποὺ λέγονταν Ἀσκληπιάδης—ποὺ θὰ πῆ παιδιὰ τοῦ Ἀσκληπιοῦ—γιάτρευαν τοὺς ἀρρώστους. Γι' αὐτὸ καὶ σήμερα ὁ γιατρός λέγεται κι' Ἀσκληπιάδης. Ὁ θεὸς λοιπὸν τῆς υγείας εἶχε γιὰ ἱερό του ζῶο, γιὰ σύμβολο, τὸ φίδι. Καὶ τὸ φίδι, ὡς σήμερα, παρασταίνει τὴν ἰδέα τῆς υγείας. Σὲ πολλὰ φαρμακεία θὰ τὸ ἴδῃτε ζωγραφισμένο γιὰ σύμβολο.

Ἄς θυμηθεῖμε τώρα καὶ μερικὰ σύμβολα χριστιανικὰ.

Οἱ τρεῖς χριστιανικὲς ἀρετὲς εἶναι ἡ Πίστη, ἡ Ἐλπίδα κι' ἡ Ἀγάπη. Τὴν Πίστη, τὴν παρασταίνουν μὲ τὸ Σταυρό, τὴν Ἐλπίδα μὲ τὴν ἀγκυρά, καὶ τὴν Ἀγάπη μὲ τὴν καρδιά.

Σ' ὅλες σχεδὸν τὲς ἐκκλησιᾶς, στὴ μέση τοῦ καθολικοῦ—καὶ καθολικὸ λέγεται τὸ μέρος τῆς ἐκκλησιᾶς ἀπὸ τὸ ἱερό ὡς τὸν ἀμβωνα—θὰ ἴδῃτε ἕνα δικέφαλο ἀετὸ, σιαλισμένο σὲ μιά μαρμαρένια πλάκα. Ἐκεῖ στέκεται ὁ διάκος ὅταν ὀψώνετὶ τὸ Ἑὐαγγέλιο, κι' ὁ ἀναγνώστης ἔταν λέη

Ο ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΣ ΤΟΥ ΡΟΒΙΝΣΩΝ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ ANDRÉ LAURIE

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —
— Εὐκολόωτατο. Ἐγώ, ἀν θέλετε, ἀναλαμβάνω νὰ σᾶς παραθέσω ἀπόψε ἕν' ἀνναμίτικο γεῦμα.

Ὁ κ. Κλοσκὲν δέχθηκε κι' ἀνακοίνωσὲ ἀμέσως τὴν καλὴ εἰδηση στοὺς συντρόφους του. Ἐπειτα συμφώνησαν νὰ πάνε ὅλοι μαζί στὴν Καμβόδη. Ἔτσι ἡ ἀρχαιολογικὴ ἐπίσκεψις ἔπαυσε τὸ χαραχτήρα διασκεδαστικῆς ἐκδρομῆς. Ὅλοι ἦταν γι' αὐτὸ εὐχαριστημένοι. Κι' αὐτὸς ἀκόμη ὁ Κάκης, μὲ τὴν ἀλλαγὴ τοῦ περιβάλλοντος, φαινόταν νάνακτᾶ σιγά-σιγά τὴν ψυχικὴν του γαλήνην καὶ νὰ ξεχνᾷ πὺς ὁ κ. Κλοσκὲν εἶχε πάντα στὴν τσέπη του τὴν «καταραμένην» πλάκα.

Ὅταν ἡ ἔσση τῆς ἡμέρας ἔπεσε λίγο, οἱ ταξιδιώτες βγήκαν μαζί γιὰ νὰ ἴδουν τὴν πόλη. Γι' αὐτὴν δὲν ἤξεραν τίποτ' ἄλλο, παρὰ πὺς σχηματίζε ἕνα κανονικὸ τετράγωνο, ὀριζόμενον ἀπὸ τὸν ποταμὸ Δοναῖ, ἀπὸ δυὸ παράλληλα παραπόταμά του καὶ ἀπὸ μιά διώρυγα ποὺ τὰ ἔνωσε.

Ἡ πλευρὰ ποὺ ὀρίζεται ἀπὸ τὸν Δοναῖ εἶναι ἡ σημαντικώτερη, μὲ τοὺς δυὸ τῆς ἄκρας—τὸν ἕνα στρατιωτικὸ, τὸν ἄλλο ἐμπορικὸ—τὰ δη-

τὸν Ἀπόστολο. Δουπὸν, ὁ δικέφαλος ἀετὸς ἦταν τὸ σύμβολο τῆς Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας καὶ τὸ διατήρησε ἡ ὀρθόδοξη χριστιανικὴ Ἐκκλησία. Οἱ παλαιοὶ Χριστιανοὶ εἶχαν γιὰ σύμβολο τῆς θρησκείας τοῦ Χριστοῦ καὶ τὸ ψάρι. Γιατὶ ἑλληνικὰ λέγεται ἰχθῦς. Καὶ τὰ γράμματα αὐτῆς τῆς λέξης εἶναι ἀρχικὰ τῶν λέξεων: Ἰησοῦς Χριστὸς Θεοῦ Υἱὸς Σωτήρ.

Καὶ πολλὰ λουλουδία εἶναι σύμβολα. Οἱ παλαιοὶ βασιλιάδες τῆς Γαλλίας εἶχαν τὸν ἀσπρὸ κρίνο.

Μὰ καὶ τὰ χρώματα συμβολίζουν. Τὸ ἀσπρὸ τὴν ἀγνότητα, τὸ μαῦρο τὴ λύπη, τὸ κόκκινο τὴ χαρὰ. Τὸ Πάσχα ταυτᾶ τὰ βάρουμε κόκκινα. Ὅταν ἔχουμε πένθος φοροῦμε μαῦρα.

Κι' οἱ σημαῖες τῶν διαφόρων λαῶν, ποὺ εἶναι σύμβολα, ἀπὸ τὰ χρώματά τους προπάντων ξεχωρίζουν. Ἡ ἑλληνικὴ σημαία εἶναι ἀσπρη καὶ γαλάζια. Ἑβραϊκὴ σημαία, γλυκοχρῶμη, εὐγενικὰ. Δὲν ἔχει τὰ κόκκινα, τὰ κίτρινα, τὰ πράσινα, τὰ μαῦρα τῶν ἄλλων. Μόνο ἀσπρὸ σὰν τὸν ἀφρὸ καὶ σὰν τὸ χιόνι καὶ γαλάζιο σὰν τὴ θάλασσα καὶ σὰν τὸν οὐρανὸ.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

μῶσια καταστήματα, τὰ πολυκρίθια πλοῖα καὶ τὸν ὄρατο περίπατο πρὸς τὸ ἀκρωτήρι Δεφέν, ὅπου ὀψώνεται ὁ φάρος. Ὁ ποταμὸς χρησιμεῖ καὶ σὰν τόπος συνοικισμοῦ γιὰ πολλοὺς Κογχικινέζους, ποὺ δὲν βγαίνουν σχεδὸν ποτὲ ἀπὸ τὲς παράξενες βάρκες τους καὶ τὰ ἐλαφρὰ καΐκια τους μὲ τὲς ἀχυρῆνες σκεπές. Βλέπει κανεὶς ἐκεῖ μῆσα γυναῖκες νὰ μαγειροῦν, νὰ πλένουν καὶ νὰ θηλάζουν τὰ μωρά τους, ποὺ τὰ κρεμοῦν ὑστερα, μέσα σὲ κανίστρια, ἀπὸ τὴ σκεπή. Βάρκες ἰθαγενῶν κι' εὐρωπαϊῶν σχίζουν τὸν ποταμὸ σ' ὅλες τὲς διευθύνσεις. Θάλαγε κανεὶς πὺς ὅλος αὐτὸς ὁ κόσμος ζῆ πάνω στὸ νερό.

Ἀλλὰ καὶ στὴν ξηρὰ ἡ κίνησις εἶναι ζωηρότατη. Πολυάριθμοι περνοῦν οἱ διαβάτες, οἱ πλανόδιοι ἐμποροὶ, οἱ ἀχθοφόροι. Ἄντρες καὶ γυναῖκες φοροῦν τὴν ἰδία σχεδὸν ἐνδυμασία: μακριὰ ποικίμοσα χωρὶς ζώνη καὶ παινταλόνη πλατύ. Μόνο τὸ καπέλλο διαφέρει: τῶν γυναικῶν εἶναι μικρότερο, ἐπίπεδο ἢ λιγάκι κυρτό τῶν ἀντρῶν εἶναι πελώριο, σὲ σχῆμα κώνου. Ὅσο γιὰ τὰ μαλλιά, καὶ τὰ δύο φύλα τᾶχουν μακριὰ καὶ δεμένα κότσου στὴν κορυφὴ τοῦ κεφαλοῦ.

Καινούρια ἦθη καὶ ἔθιμα παρουσιάζονταν στὰ μάτια τῶν ταξιδιωτῶν μας.

Ὁ Παῦλος μάλιστα κι' ὁ Χάνδος εἰδείναν μεγάλο γι' αὐτὰ ἐνδιαφέρον. Σταματοῦσαν μπροστὰ στὰ ὑπαίθρια πρατήρια, στολισμένα μὲ ἀγνωστα πράγματα, παράξενα φαγώσιμα καὶ κοσμήματα φανταστικά. Μιά παρέα ἀπὸ παιδιὰ, καθισμένα χάμω, ἐπαιζαν μ' ἕνα τόπι ποὺ τὸ ῥιχναν ψηλά, ὄχι ὅμως μὲ τὸ χέρι, ἀλλὰ πότε μὲ τὸ πόδι, πότε μὲ τὸν ἄγκωνα καὶ πότε μὲ τὸ κεφάλι. Ἔνας φτωχὸς ἰθαγενῆς ἔδωσε μόνο μιά σ ἀ π ἔ κ α—τὸ μικρότερο νόμισμα τοῦ τόπου—καὶ πήρε ἕνα ἰνδικὸ καρῦδι κι' ἕνα φλιτζάνι τσάι ποὺ ἔβλεπε ὄλο του τὸ δεῖπνο.

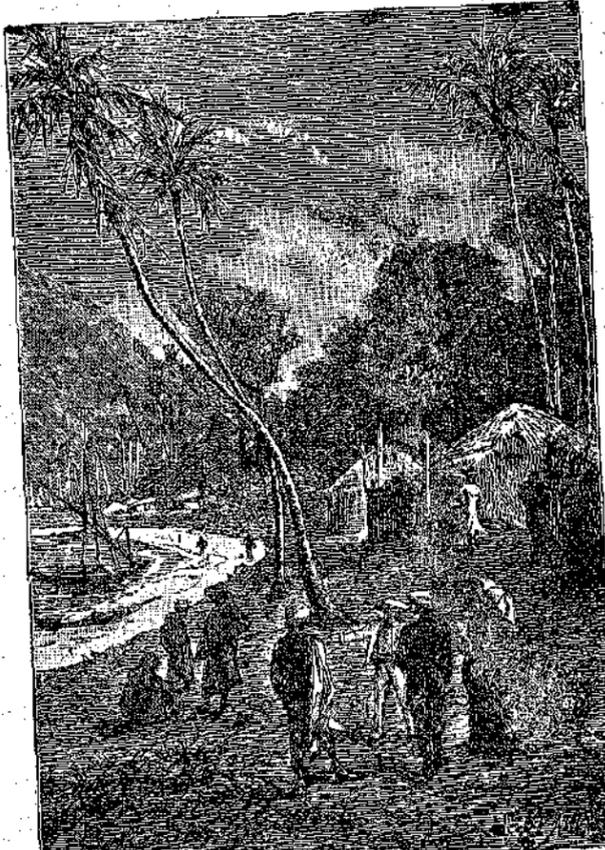
Ἄνοιξαν τότε ὄμιλια γιὰ τὴν ἀξία τῆς σ ἀ π ἔ κ α ς, καὶ κάποιος Ἀνναμίτης ποὺ τοὺς ἄκουσε, τοὺς πλησίασε εὐγενικὰ καὶ τοὺς ἔδωσε, σὲ ἀρκετὰ καλὴ ἀγγλικὴ γλώσσα, ὅσες πληροφορίες ἤθελεν γιὰ τὰνναμίτικα νομίσματα. Τοὺς εἰδείε μάλιστα καὶ μιά περιέργη συλλογὴ ἀπὸ τέτοια—μικροὺς καὶ μεγαλύτερους δίσκους ἀπὸ τοῖγκο, τρύπημένους στὴ μέση καὶ περασμένους σ' ἕνα κορδόνι.

Ὁ Παῦλος κι' ὁ Χάνδος, ἀφοῦ κοίταξαν μὲ περιέργεια τὰ πρωτόγονα αὐτὰ νομίσματα, ἔστρεψαν τὴν προσοχὴ τους καὶ στὸν ὑποχρεωτικὸ ἰθαγενῆ. Ἦταν νέος εἰκοσιπέντε ὡς τριάντα χρονῶν μὲ ἀθλητικὲς διαστάσεις κι' ἀπλὴ ντόπια φορεσιά, ποὺ τὸ μισὸ του σχεδὸν πρόσωπο τὸ σκέπαζε τὸ πελώριο καπέλλο του, τὸ κ ο ρ φ ο ὄ ν ι ὅπως εἶχε ὅμως οὔτε τὴν πλακωτὴ μύτη, οὔτε τὰ ἐξογκωμένα μάγουλα, οὔτε τὰ λοξὰ μάτια τῆς ἰνδοσινικῆς φυλῆς. Αὐτὸ ὁ Παῦλος κι' ὁ Χάνδος, ἀσυνήθιστοι ἀκόμα, δὲν τὸ παρατήρησαν. Τοὺς ἔκαμε μόνο ἐντύπωσις πὺς ἕνας Ἰνδοκινέζος μιλοῦσε μὲ τόση εὐκολία τὰγγλικά.

Ταξιδίεψα πολλές φορές μ' ἐμπορικὰ πλοῖα στὲς σινικὲς θάλασσες, τοὺς εἰδήγησε ὁ Ἰδίας, καὶ συχνὰ ἔκανα τὸν διερμηνέα στους καπετάνιους, ποὺ εἶχαν δοσοληφίεσ μὲ ἀγγίλους ἐμπόρους. Ἄν οἱ κύριοι χρειάζονταν διερμηνέα ὅσον καιρὸ θὰ μεί-

νον ἐδῶ, εὐχαρίστως θὰ τοὺς ἐπρόσφερα τὲς ὑπηρεσίεσ μου.

Ὁ Παῦλος σκέφθηκε πὺς πραγματικῶς θὰ τοὺς ἦταν χρήσιμος ἕνας διερμηνέας καὶ κατὰ τὴ διαμονὴν τους στὴν Σαϊγκὸν καὶ κατὰ τὴν ἐκδρομὴ τους στὴν Ἀπάνω Καμβόδη. Καὶ γγέφοντας στὸν ἕνα νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ, τὸν παρουσίασε στὲς κυρίες καὶ στὸν κ. Κλοσκὲν. (Ὁ ταγματάρχης Ὀμόλλου εἶχ' ἐπιστρέψει πρὸ πολλοῦ στὸ ξενοδοχεῖο, γιατί αἰστανθηκε πένους στὸ λ ἄ ἔ ἔ ρ καὶ εἶψα φοβερῆ).

Ὁ Ὄμοσ τῶν Κοκοφοινίκων εἶναι χαριτωμένη παραλία... (Σελ. 164, στ. α')

Ἐξέτασαν τὸν Ἀνναμίτη, τὸν βρήκαν ἔξυπνο, ἀρκετὰ μορφωμένο καὶ καλὸ γνώστη τοῦ τόπου καὶ, γιὰ νὰ τὸν ἴδουν καλύτερα, τὸν πήραν στὴν ὑπηρεσία τους προσωρινὰ καὶ δοκιμαστικά. Ἔτσι ἀποτελείωσαν τὸν περίπατό τους μὲ τὴν ὄδηγία του.

Ὁ Κρά. Ὀγκ. Ντινχ. Κῦ—ἔτσι λεγόταν ὁ διερμηνέας—εἰδείε, στὸ διάστημα αὐτὸ τῆς μίας ὥρας ποὺ τὸν εἶχαν μαζί τους, μεγάλα χαρίσματα. Καὶ γυρίζοντας στὸ ξενοδοχεῖο, ἦταν τόσο ἐνθουσιασμένοι μὲ τὸν Ἀνναμίτη, ὥστε τὸν κράτησαν ὀριστικά.

Τὸ γεῦμα ἦταν ἔτοιμο καί, κατὰ τὴν ὑπόθεσιν τοῦ κ. Ταϊδάγκ, ὄλο ἀπὸ φαγὰ ἀνναμίτικα. Ὅχι ὅμως κι' ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ παράξενα καὶ τὰ δαπανηρὰ, ποὺ τρῶνε μόνο οἱ πλούσιοι μανδάρινοι τῆς Ἰνδοκίνας: χελιδνοφωλιές, μπούτια ἀπὸ τίγρη, πῆδια ἀπὸ ἐλέφαντα, φιλέτο ἀπὸ λεοπάδαλη καὶ κοτολέτες ἀπὸ κροκιδεῖλο. Ἄφοῦ ὁ σκοπὸς ἦταν μόνο νὰ ἴδουν ἂν θὰ μπορούσαν νὰ συνηθίσουν τὴν ἀνναμίτικη μαγειρικὴ, ὁ κ. Ταϊδάγκ, πολὺ φρόνιμα, τοὺς παρουσίασε τὰ πιδ κοινὰ καὶ συνηθισμένα, δηλα-

δὴ βραστὸ ρόζι, καπνιστὸ ψάρι, σαβρες ψητές, πασιτάκια ἀπὸ χρυσαλλίδες μεταξοσκώληκα, θαλασσινὴ χελώνα, ξεροὺς σπόρους ἀπὸ λωτό, φέτες ἀνανά καί, ἀντὶ γι' ἄλλο ποτὸ, τσάι χωρὶς ζάχαρη.

Μὲ μιά φωνή, αὐτὸ τὸ γεῦμα κηρύχθηκε ἀποτρόπαιο! Ἡ Ἀνθὴ κι' ἡ κυρία Ὀμόλλου ἐδήλωσαν ὀρθόκοφα πὺς τοὺς προξενόσε τὴ μεγαλύτερη ἀηδία. Ὁ κ. Κλοσκὲν καὶ ὁ ταγματάρχης, ἂν καὶ δὲν τῆλεγαν καθαρά, φαίνονταν πὺς συμφωνοῦσαν. Μόνον ὁ Παῦλος κι' ὁ Χάνδος τὰ δοκίμασαν ὄλα κι' εἶπαν πὺς τὰ βρίσκουν ἔξοχα. Ἄλλ' αὐτὸ δὲν τοὺς ἐμπόδιζε νὰ περάσουν μὲ τοὺς ἄλλους στὸ κοινὸ ἔσπιατόριο, γιὰ νὰ ἱκανοποιήσουν τὴ μεγάλη τους πείνα μὲ φαγὰ «ἀνθρωπινὰ». Ἔτσι ἡ ἰδέα νὰ συνηθίσουν οἱ Εὐρωπαῖοι τὴν ἐγχώρια μαγειρικὴ ἐγκαταλείφθηκε, κι' ὁ κ. Ταϊδάγκ ὑποσχέθηκε νὰ τοὺς ἐφοδιάσῃ μ' εὐρωπαϊκὲς κονοῦρες γιὰ τὸ ταξίδι.

Ἀλλὰ πὺς θὰ περνοῦσαν αὐτὲς τὲς ἔξη ἡμέρες, ποὺ ἦταν ὑποχρεωμένοι νὰ μείνουν στὴ Σαϊγκὸν; Μ' ἔκνον στὰ περιχώρα, ἀπλοῦστατα.

Ὁ κ. Ταϊδάγκ τοὺς σάτησε πολλὰ ἀξιοθέατα μέρη. Κι' ἀποφασίσθηκε νάρχισουν ἀπὸ τὴν ἐπομένη μ' ἕναν περίπατο στὸν Ὄρμο τῶν Κοκοφοινίκων.

Ἀλλὰ τὴν τελευταία στιγμὴ, ἡ κ. Ὀμόλλου ἐδήλωσε πὺς ἦταν πολὺ κουρασμένη ὁ ταγματάρχης, ποὺ κι' αὐτὸς δὲν εἶχε καμμιὰ ὄρεξη γιὰ ἐκδρομὴ, εἶπε πὺς θὰ καθόταν νὰ κάμῃ συντροφιά τῆς γυναίκας του· μὰ κι' ὁ κ. Κλοσκὲν προτίμησε νὰ μείνῃ στὴν πόλη, καὶ νὰ φάσῃ γι' ἀν-

ναμίτικες αρχαιότητες στις αγορές και στα τζαμιά. Έτσι η εκδρομή θα γινόταν μόνο με την Ανθή, τον Παύλο και τον Χάνδα. Ο Κάζης θα τους συνόδευε. Θα πήγαιναν με μεγάλη βάρκα, με πανί, που επιφορτίσθηκε να τη νοικιάσει ο Κρά-Όγκ. Φόρτωσαν στη βάρκα κι' ένα πανέρι με τρόφιμα, και πρωί-πρωί, χαρούμενοι, ξεκίνησαν.

Ο Κρά-Όγκ δείχθηκε και πάλι πολύτιμος. Για όλα εφρόντισε, ακόμα ναγοράσει για τους ταξιδιώτες και σαλάκιους—μυτερὰ φάβινα καπέλλα—και γάντια μεταξωτά, αναγκαιότατα για την προφύλαξη των χεριών. Στη βάρκα, που είχε ανοίξει το πανί της, κάθισε μπροστά, πίσω ο Κάζης, και στη μέση τα τρία παιδιά, κάτω από μια λιτή τέντα. Και το ταξίδι άρχισε.

Ο όρμος των Κοκοφοινίκων—το τέρμα της εκδρομής—βασιλεύει ανάμεσα στις έκβολες τῶν Δοναί και στο ακρωτήρι "Άγιος" Ιάκωβος που έχει και φάρο. Είναι χαριτωμένη παραλία με λεπτό άμμο, τριγυρισμένη από λόφους και ήσυχρη κάτω από τα πυκνά φυλλώματα των κοκοφοινίκων της. Έχει κοντά είναι και η κοιλάδα των Νυμφαίων, που χρωστώ τονόμα της στο άπειρο χαλί των υδροχαρών κόκκινων λωτών που σκεπάζει τα λιμνάζοντα νερά της.

(Ακολουθεί) ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΤΡΕΛΛΟΙ

Άγαπήτοι μου,

Ο ΠΡΩΤΟΣ βασιλιάς της Ιταλίας, ο ιστορικός εκείνος Βικτωρ Έμμανουήλ—πάππος του σημερινού—κάθε φορά που γινόταν χαμμά δολοφονική απόπειρα εναντίον του, έλεγε γελώντας: «Είναι κι' αυτό έν' από τα μειονεκτήματα του επαγγέλματος». Αλήθεια. Όπως κάθε άλλο, και το επάγγελμα του βασιλιά έχει τα πλεονεκτήματά του, με έχει και τα μειονεκτήματα. Κι' έν' από τα χειρότερα είναι που τραβή τους κάθε λογής δολοφόνους—έχθρους πολιτικούς, έχθρους προσωπικούς, εξημεμένους πατριώτες, συνομιώτες, αναρχικούς και, τις περισσότερες φορές, ανισόρροπους, μουρλό για δέσιμο.

Αλλά και το δικό μας επάγγελμα, χωρίς βέβαια ναχί τα πλεονεκτήματα του βασιλικού—ώ, κάθε άλλο!—έχει έν' ανάλογο μειονεκτήμα: τραβή τους τρελλούς, που γίνονται κάποτε και δολοφόνοι. Ο Κόκκος, ο ποιητής και θεατρικός

συγγραφέας, δολοφονήθηκε στην όδον Σταδίου με νόχτα, καθώς γύριζε—πόσο χαρούμενος ο κακομοίρης!—από τη θριαμβευτική πρεμιέρα ενός έργου του στο θέατρο της Όμοιοίας. Ο Σκίτης, ο γνωστότατος ποιητής, πληγώθηκε κάποτε σοβαρά με πιστόλι από ένα μουρλό, ποιητή κι' αυτόν, που φαντάσθηκε πως το έκλεψε... Έναν τίτλο!

Ός τώρα, έν'ω δέν έπαθα τίποτα τέτοιο. Μά τι τὰ θέλετε! Όποιος τρελλαθεί στην Αθήνα, σε μένα πρώτα-πρώτα θέρηθ. Και μόνο στην Αθήνα; Κι' από επαρχίες ακόμα ξεκίνησαν τρελλοί κι' ήρθαν έν'ω ξεκίνησαν, να με προυν. Αυτό μπορεί να μην είναι πάντα επικίνδυνο, αλλά σὰς βεβαίω πως είναι φοβερά λυπηρό! Γιατί συνήθως οι τρελλοί αυτοί είναι ποιητές ή συγγραφείς του γλυκού νερού, άποτυχημένοι, που φαντάζονται πως τους καταδιώκουν, και παθαίνουν από την ειδική εκείνη τρέλλα που ονομάζεται «μανία καταδιώξεως». Πολλοί το ρίχνουν στο κρασί, στον αίθερα, στην κοκαΐνη, και κατανοούν αλκοολικοί και τοξικομανείς. Οι κακόμοιροι, αρχίζουν να μου λένε άσυνάρτητα κι' άτελειωτα. Μου φέρνουν να διαδώσω χειρόγραφα τους, βιβλία τους, ζητούν τη γνώμη μου, αλλά και τη βοήθειά μου για να κατατροπώσουν τους φανατικούς τους διώχτες. Βλέπω και παθαίνω για να τους κάμω να φύγουν με τρόπο, χωρίς να τους άποκάρω και να τους εξερεθίσω—πράγμα που δέν συμφέρει βέβαια όταν έχης να κάμης με τρελλό...

Πρό όλγων ημερών, έν'ας τέτοιος αναστάτωσε το σπίτι μου και... το γραφείο της Διαπάλασης. Γιατί αυτόν τον φοβήθηκαν από την όψη του κι' από τα λόγια του—ήταν πολύ τρελλός ο κακόμοιρος, μεθυσμένος κιόλα—και δέν τον άφιναν να νεθί άπάνω να με ίδι. Του έλεγαν πως λείπω, πως κοιμάμαι, πως ξφυγα ταξίδι, πως... πέθανα. Εκείνος δέν πίστευε τίποτα κι' επέμενε. «Πού είναι; φώναζε. Ποδ μου τον κρύδετε; θέλω να σφιξω το χέρι του Άκαδημαϊκού, του πατέρα μου! Θέλω να μου πη τη γνώμη του για το περιοδικό μου! Φέρετε μου τον! Θα ρίξω τους ταίχους! θα τρυπήσω το ταβάνι! θα σὰς σκοτώσω όλους!» Με κανένα τρόπο δέν μάριαν να παρουσιασθώ και να τελειώση ή ιστορία. Η γυναίκα μου μάλιστα, τρομοκρατημένη, ήθελε και καλά να με κλειδώση στην κάμαρά μας και... να πάρη και το κλειδί. Έστειλαν γι' άστυφύλακα αλλά δέν βρέθηκε κανέ-

νας. Και τον είχαν τον τρελλό κάτω δλάκρες ώρες, προσπαθώντας να τον μερώνουν όταν ερεθίζόταν, και να του ύποσχονται πως θα μ' έβλεπε χωρίς άλλο όταν... θα ξαναρχόταν. Επιτέλους έδ ε ή σ ε να το πάρη άπόφαση και να φύγη, άφου όμως άναποδογύρισε με μια κλωτσιά το μαγγάλι του γραφείου...

Σήμερα είδα τη φάτσα του... σε μια έφημερίδα. Και διάβασα πως ή Αστυνομία συνέλαβε αυτόν τον άλητη «συγγραφέα», που βγάζει το περιοδικό—δέν θυμομαι τώρα τον τίτλο—γιατί όπλοφορούσε παρανόμως, κι' ακόμα γιατί πολλές φορές είχε συλληφθεί ως τοξικομανής. Ίδιαίτη έντύπωση μου έκαμε αυτή ή λεπτομέρεια: «Τάστυνομικά όργανα έδρον έν' αυτό το παραστράν φαλοτάταν». Νά, είπα, μ' αυτή θα μ' έσφαζε αν παρουσιαζόμουν εκείνη την ήμέρα. Από τα μειονεκτήματα του επαγγέλματος, σὰς λέω...

Κι' όμως, τι άξιολόπητοι που είναι αυτοί οι τρελλοί! Γράφουν τρελοπράγματα, φαντάζονται πως είναι μεγάλοι κι' άποτρελλαινούνται με την ιδέα πως οι άλλοι δέν τους άφήνουν να αναδειχθούν από φθόνο! Όταν μούρχεται κανένας τέτοιος, ζητώντας βοήθεια και σωτηρία, συλλογιέμαι: «Θάδινω κάτι τι αν μπορούσα τώρα να σοδ βγάλω την ιδέα πως είσαι ποιητής, συγγραφέας, και να σε κάμω να φρονιμώσης στη στιγμή». Αλλά με τί τρόπο; Η τρέλλα, λένε, δέν πάει στα βουνά.

Σὰς άσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΓΕΡΜΑΝΩΝ ΚΛΑΣΙΚΩΝ

Η ΚΑΡΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Άκόμα λυμπού και για με της άνοιξης τὰ κάλλη, Άκόμα κι' ή παιδιάντικη δέν γέρας καρδιά μου, Χαράς και πόνο άπαντοχή με θρέφει ακόμα πάντα, Και σάζει άγάπης άδολης γλυκειά δροσιά ή καρδιά μου.

Άκόμη με παρηγορουν τὰ πλάτη τὰ γαλάζια, Οι κάμποι οι καταπράσινοι κι' ή ρόδινη εκεί δύση, Και της χαράς το μαγικό πατήρι με κερνάει. Η θεία και πανόμοφη και πάντα νέα Φύση.

Καρδιά, και τούτη έν'ω ή ζωή την κάθε άξίζει πίκρα, Όσο το φως του τάλιου ο ήλιος μὰς χαρίζει, Όσο το ερχόμενο ή ψυχή καλύτερο προσμένει, Και μὰ κατὰ παρήγορη στον πόνο μὰς δακρύζει.

(Από το γερμανικό του Χαϊντενρίν)

Α. Ι. ΛΑΨΑΖ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΑΡΟΜΗΤΩΝ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΓΙΑΓΙΑΣ

—Λοιπόν που λές, άγόρι μου, κάποιον γλυκό βραδάκι Άρροδεψήχης γλυκά έν'α μικρό πουλάκι. Τὰ ρόδα το κοιτάγανε οά νάταν δακρυομένα, Τὰ γιοσεμιά κινήσανε τὰ πέταλλα φλιμμένα, Τὰ δέντρα φιδούσανε τραγουδι πονεμένο. Και τ'έχουτσί τ' άπαλό το ιδέχθη μωρωμένο, Τ' άγιόκλημ άρροκίνησε τ' άνθάκια του με θλίψη. Κι' ο μενεξές φιδούσε: τάχα γιατί να λείψη; Ο ήλιος, το συμπόνεσε κι' άπ' το ψηλό θρονί του. Μία χουσαχίδα τοστειλε να γίνη την πληγή του. Μ' άλιμονο! γιατίρεύεται τέτοια πληγή μεγάλη; Όποιος τον πάρη ο χαρόντας μοραί να γίνη καλά; Έδω σταμάτην ή γιγαία μ' έν' άναστέναγμα της. Τάχα καιά θλίψη δλόπικη ξυπνούσε στην καρδιά της: Ποιά πρόσωπα που χάθηκαν θυμήθηκε; και κάλι. Κι' άποψη της ξανάνοιξαν κάποια πληγή μεγάλη; —Γιαγιάκι, δέ μου τελειώσε την ιστορία κείνη

—Λοιπόν, που λές, άγάπη μου, έφρόνε κι' οι κρνοι Κι' άναστέναξαν βραθειά και στ' άναστέναγμα τους Έβλασημώσαν το πουλί με τη γλυκειά εσωδιά τους, Έσπίξαν τ' άνθοκέκαλλα τριαντάφυλλα και κρνοι Κι' έν' άνθένιο σάβανο! για το πουλάκι ένίγη. Και ή γιαγιά τελειώνοντας αυτό το παραμύθι. Ποιός έβρει πόσες συμφορές δικές της έθυμήθη, Γιατί έν'α δάκρυ όδόλαμπρο, άπ' τών βρατιών τη βρύση Έβούλησε, μὰ βιάστηκε γοργά έν'α το ακουτίση.

Πηργιμπέσσα

ΚΑΠΟΙΟ ΣΥΝΤΡΙΜΜΙ

Κάτω στην παραλία, άγάμεσα στα ήσυχα σπιτάκια των ψαράδων, είναι κι' έν'α καλύβη του μπάριμα-Στέλιου τοψ ψαρά. Ο μπάριμα-Στέλιος, έν'ας ψηλός ξερακιανός με ψαρά μαλλιά, είναι έν'ας θαλασοδύτης. Χρόνια τώρα έχει ζήσει τη ζωή του ψαρά. Γεννήθηκε στις θάλασσες την άγκαλιά, ανατράφηκε σ' αυτήν και μεγάλωσε. Ποιν άπό λίγα χρόνια, έλεγε πεθάνει ή άγαπημένη του γυναίκα ή κυρά-Φρούσω. Και ζούσε μόνος. Μά όχι κατάμονος. Είχε το μεγάλο του παιδί. Αυτό τ'έφερε όλος ο κόσμος κι' έλεγε: —Ο μπάριμα-Στέλιος έχει το γιο του, είναι εθτυχιμένος. Και πραγματικά, ο Γεώργιος, το παι-

δί του ήταν το κρυφό του καμάρι. Σ' αυτόν στήριζε όλες του τις έλπίδες. Κι' αυτός δούλευε, ψάρευε, για να μπορέση να το σπουδάση.

Ο Γεώργιος ήταν πολύ καλός νέος. Άξίζει τις περιποιήσεις του πατέρα του. Πήγαινε στο Πανεπιστήμιο για γιατρός.

Όταν ερχόταν ο γιός του άπ' την Αθήνα, όλοι έβλεπαν τον ψαρά με δακρυομένα μάτια να τον άγκαλιάζη.

Κι' έτσι κυλούσε ήσυχα ή ζωή του μπάριμα-Στέλιου, με την έλπίδα του γιού του.

Μά όλη την εθτυχία του πατέρα την έκοψε με άποτομη άρρώστια του παιδιού. Κάπου είχε πιάι, κρούσα, γύρισε σε κνευμονία και τέλος στην καταραμένη φθίση. Τόσα και τόσα ξόδεσε μ' αυτόν. Κι' εκείνος είχε γίνει άδύνατος, κτηνιατής. Όλοι τ'έλεγον.

—Πάει, έλεγαν, ο μπάριμα-Στέλιος δά τρελλαθή, ο γιός του είναι φθισικός!

Κι' έπειδή τίποτα δέ μορούσε να καλύτερηη το γιο του, άποφάσισε να κάνη μία λειτουργία στον Άη-Γιώργη. Ο Άη-Γιώργης ήταν έν'α όμορφο ξωκλήσι κάπου πάνω στο μοναδικό λόφο του χωριού.

Έκεί λοιπόν πήγε να λειτουργήση ο μπάριμα-Στέλιος για τή σωτηρία του γιού του...

Σχυμμένος μπροστά στην εικόνα του Άη-Γιώργη, με δακρυομένα μάτια θεομοταρακαλούς ν' άκουσθή ή φωνή του παρακλήση. Τά χείλη του ψιθύριζαν κάποια μυστική προσευχή.

Κι' εκεί που ήταν άποροφνημένος άπ' την προσευχή, τοψ φάνηκε πως βγήκε ο λαμπρός καθάλαρος άπ' την εικόνα, πως παρουσιάσθηκε μπροστά του μεγαλόπρεπα, λέγοντάς του ότι το παιδί του θα γίνη καλά. Κάπ άμέσως έννοισε μέσα του, έτοιμάσθηκε να δομήση, ν' άγκαλιάζη τη λατρευτή όπερασία.

Μά κρατήθηκε. Έβραψε τὰ μάτια του, με τίποτα δέν ήταν. Η εικόνα στεκόταν πάνω στο τέμπλο όπως και πριν.

Μά ο μπάριμα-Στέλιος νόμισε πως ή πλάνη της φαντασίας του ήταν πραγματικό θαύμα, Όταν τελείωσε ή λειτουργία, γελαστός, χαρούμενος άρχισε να κατεβαίνη το λόφο βιαστικά.

Όλόχερος ο ήλιος έλαμπε στον γαλάζιο θόλο. Τὰ πουλάκια κλαϊδούσαν γλυκά, στη χαρά της φύσης λάβαινε κι' αυτός μένος. Όλες οι ναρκωμένες άπό την άρρώστια έλπίδες, ζωντάνεψαν. Το παιδί του θα γινόταν καλά, θάπαιρνε το δικαίωμα του και θα ζούσαν εθτυχιμένοι. Θάπαιρναν έν'α όμορφο σπιτάκι, αυτός πιά δέ θα δούλευε, θα πάντρευε το παιδί του, και θα πέθαινε εθτυχιστημένος.

Μ' αυτές τις χαρούμενες σκέψεις έφρασε στο νοσοκομείο. Έβρεξε και έθθειαν, έφερε στο δωμάτιο του γιού του.

Μά εσπινά του λυθήκαν τα πόδια. Το παιδί του κοιτόταν άναλόγητο, νεκρό, πάνω στο κρεβάτι του.

Ένα ελιος έννοιωσε το κουρασμένο κορμί του γέρον. Κι' ο Άγιος, και το

θαύμα; Όλα ήταν φέματα: Νά; Νά; το κελόριο σπiti που έχτισε άπό έλπίδες σωριάστηκε, κομματιάστηκε, δέν άπομένει τίποτα στή θέση του, παρά ή άνάμνηση κάποιας παλιάς, κάποιας κρυφής έλπίδας που πέταξε τελειωτικά. Σα λίγες μέρες ο γέρος έφυγε, κανείς δέν ήξερε που πήγε...

Υστερα άπό χρόνια, κάποιος σκυφτός, κομποριασμένος καλόγηρος, γύριζε άσκοπα ανάμεσα στα ήσυχα σπιτάκια των ψαράδων. Ήταν άπ' το μοναστήρι του Άη-Γιώργη. Αν κανείς παρατηρούσε το πρόσωπό του, το πολύ γερασμένο, θάβλεπε κάτι χοντρό δάκρυα να κυλάνε.

Ήταν ο μπάριμα-Στέλιος, το συντόμιμ της κοίρας, που ήθε να ζαγαδύ, τὰ καλιά του λημέρια, την ήσυχη άγραγιαλιά, το ερειπωμένο του σπιτάκι, και να θυμηθί την καλιά του, χαμένη εθτυχία.

Πειραιωτάκι
ΛΙΑΓΓΟΣ

Βρισκόμουνα στην παροίδα, το καλοκαίρι, κι' εκεί μου έτυχε αυτή ή περιπέτεια που θα μείνη για πάντα ζωηρή στή μνήμη μου.

Έχουμε άνεβη, μια μεγάλη παρέα, σ' έν'α ψηλό βουνό, άπ' όπου φωνότανε σχεδόν όλόκληρος ο νομός Ήρακλειού.

Κατά το μεσημέρι, ή παρέα μου μ' έχασε. Είχα πλησιάσει στην άκρη ενός βράχου, που προσκτείνόταν σαν έξέδρα πάνω άπό μάν άβυσσο βάθους 800 μέτρων. Άπ' αυτόν το βράχο είχαν γκρεμιστεί δυο νεοί και την άλλη μέρα μάξεψαν τὰ κορμιά τους, άγνώριστα, πολτοποιημένα, άνακατεμένα με δυο-τρία κουρέλια, άπομεινάκια θλιβερά των φορεμάτων τους.

Στάθηκα εκεί μερικά λεπτά, θαυμάζοντας την άγριότητα και την όμορφάδα του τοπίου. Σα λίγο όμως έννοιωσα μια σκοτοδίνη. Έκλεισα τὰ μάτια μου για να συνέλθω, μά όταν τάνοιξα, είχα την έντύπωση πως γινώ τον σεισμό. Ο βράχος έτρεμε κάτω άπ' τὰ πόδια μου. Μή μπορώντας να σταθώ όρθή, γονάτισα με διεσταλμένα τὰ μάτια άπ' τον φόρο. Έφερα τὰ τρεμάμενα χέρια μου στο πρόσωπό μου, πολεμώντας να σταματήσω το χτύπημα των δοντιών μου. Ατένιχα με φρίκη το βράθυρο που, κάτω άπ' τὰ πόδια μου, άνοιγε το μαύρο στόμα του, έτοιμο να με ρουφήξη. Τά δάκρυα τρέχαν άπ' τὰ μάτια μου σ' έν'α νευρικό κλάμμα, κι' άσυναίσθητα κλησιάζα στο χέλος του βράχου. Μου ήταν άδύνατο να ξεκολλήσω τὰ θολωμένα μάτια μου άπ' την άβυσσο. Ηθελα να φωνάξω για ναρθουν να με βοηθήσουν, μά έν'νας ρόγχος άγωνίας βγήκε άπ' το λάσφυγά μου, και σωριάστηκε άναίσθητη πάνω στο βράχο, με το κεφάλι κρεμασμένο στο νερό.

Όταν συνήρθα, βεβήθηκα εσπλωμένη στο έκκλησάκι του Άφέντη Χριστού, που βρισκεται στην κορυφή του βουνού. Πάνω άπ' το πρόσωπό μου ήταν σκυμμένες οι άνήσυχες φωτογιομίες των συντρόφων μου. Χαμογέλασα με κόπο για να τους καθισχύσω, κι' άνακάθησα στο πρόσγειο στρώμα που μου είχαν έτοιμάσει βιαστικά.

Υστερ' άπό λίγο είχα συνέλθει έν-

τελώς. 'Απέφυγα όμως μ' δλη μου τη δύναμη να κοιτάξω στον άπαισιο βόσχο που ήταν αίτια να περάσω τόσο φοιχτές στιγμές γεμάτες τρόμο.

Κρητικοπούλα

ΤΟ ΧΙΟΝΙ

— Πά! πά! χιόνι... ακούστηκε πρωί-πρωί ή φωνή του μπαμπά, από το διπλανό δωμάτιο, σαν άνοιξε το παράθυρο κι είδε τη γη ντυμένη τη λευκή φορεσιά της.

— Όταν άκουσε αυτή τη φωνή, ή 'Αλί-κη πετάχτηκε.

— Χαρά, Χαρά, ξύπνα...

Μά πού να ξυπνήση αυτή ή ύπνα-ρού! Μά τα πολλά τέλος κατάφερα ν' άνοιξη τα μάτια της.

— Τι είναι; τί είπες;

— Έλα και τη γλυτώσες πάλι.

— Μά τί έπατέλους;

— Είσαι τυχερή! τί τα θέλεις; και να συλλογίζεσαι κανείς πώς ούτε σήμερα δεν είχες διαβάσει ιστορία!

— Θα με τραλλάνης! Δεν θα κάνουμε λοιπόν σχολείο; γιατί;

— Και ρωτάς;.. Χιονίζει! Τόχει στρώσει.

— Χιόνι; χιόνι; τί χαρά! Κι' έπρεξε στο παράθυρο. Ποιός ή βαστοίσε; Τό θέαμα που παρουσιάστηκε στα μάτια της ήταν άληθινά φαντασμαγορικό.

Τό χιόνι που εξακολουθούσε να πέφτει σε άπαλές υψάδες, απέκαζε όλοένα και περισσότερο τη γη.

Μιά λευκή θαμπάδα ήταν άπλωμένη παντού, άναύγινα του χιονισού, κι ένας σάλαρι σπουγώτης πετούσε από κλαρί σε κλαρί τυφλώντας άπελπισμένα.

— Η Χαρά στέκεται σαν μαγνητισμένη απ' αυτό τό θέαμα, κι ούτε άκουσε τη φωνή της μαμάς της που της έλεγε:

— Χαρά, έλα μέσα' θα κουάσης...

Τείο Κορτζέινο

Ο ΓΕΡΟ-ΚΩΣΤΑΣ

Είναι χειμώνας. 'Ο ήλιος καιει καυτερά και νομίζει κανείς πως βρίσκεται στο καλοκαίρι. Κάτω τό ποτάμι με τό μπόλινα και λαγαρά νερά του, βαυτίζει και τρέχει-τρέχει να πάη στη μάνα του τη θάλασσα. 'Ο καθένας ξεκινάει για τη δουλειά του κι' ο γέρο-Κώστας, άν κι' είναι ό γεροντότερος του χωριού, ξεκίνησε πρωί-πρωί να πάη να βοσκίση τό κοπάδι του.

Με τη γκλίτσα στο χέρι του και με τη φλογέρα στο σελάχι, σαλαγάει τό κοπάδι του χωριού.

Μπροστά από την κοπή κάνε τό δυό μεγάλα γκεσέμα με τό βαριά κουδούνια τους, και πίσω άκολουθάει τάλλο κοπάδι.

'Ο γέρο-Κώστας θα πήγαινε τό κοπάδι του νά τό βοσκίση στο λειβάδι, που δεν άπείχε και πολύ μακριά από τό ποτάμι. Στο δρόμο, άν έφραυγε κανένα απ' την κοπή, ό γέρος φωνάζοντάς τό, τό γυρνάσε πίσω.

'Ο γέρο-Κώστας ήταν ένας καλός και τίμιος άνθρωπος, κι' όλο τό χωριό τον πέρρασε πάνω στους λόγγους και στον καθαρό άέρα κι' ήταν δυνατός σαν παλληκάρι. Τόν είχαν γεράσει όμως οι καιροί.

Είχε τη γυναίκα του και τό παιδί του τό Λάμπρο. Η γριά του ήταν καλή γυναίκα, μά φιλάσθενη κι' ύστερα από μία βαρεία άρρώστια πέθανε. 'Ο καλός γέρος με πολλούς κόπους μόρρασε κι' έμαθε τό γιό του, τό Λάμπρο, πέντε γράμματα, σηρίζοντας σ' αυτόν την έλλάδα πως θα τον γεροκομήση. 'Ο Λάμπρος όμως, φέρθηκε άχαριστος γιός.

Έμυσησε τό επάγγελμα του γέροντα πατέρα του κι' άρνήθηκε να πιάση τη γκλίτσα. Έφυγε από τό χωριό και πάει στην πόλη. Έκει έπιασε δουλειά σ' ένα μπακάλικο κι' ένας χωριανός του τον έπεισε να θυμηθή τον πατέρα του και να τό στείλη ό,τι μπορούσε. Για λίγο καιρό σά νάλλαξε γνώμη ό Λάμπρος. Μά ύστερα έσχασε και χωριστή και πατέρα, ό άχαριστος...

Έμυνη ό άμοιρος γέρος μόνος πιά, αλλά είχε τους καλούς του χωριανούς.

Τά θυμήθηκε όλα τα περασμένα ό γέρο-Κώστας κι' ένα δάκρυ κόλλησε από τό μάτια του. Και γιά να ξεχάση τά παλιά του, έβγαλε τη φλογέρα του απ' τό σελάχι κι' έπαιξε ένα μουραλόγι. Τό κοπάδι του μαζεψήκε γύρω του, γιά ν' άκούση τη γλυκιά μελωδία του άφεντικού.

Είχε πάρει να βοραδύση κι' ό καλός μας γέρος πής τό κοπάδι και γύρισε πίσω σε' άγαπημένο του χωριό.

Πόρρος

ΕΛΠΙΔΕΣ

Σκυμμένος μπροστά σε' βιβλίο, ό νέος διαβάσει γιά μία στιγμή σηκώνει τό μάτια μέσα από τό βάζο λίγα τριαντάφυλλα σκορπούν τη γλυκιά μουραδιά τους. Τά πλησιάζει στο πρόσωπό του, φιλεί τό βελουδένια πέταλά τους και πλάθει κοιτάζοντάς τα όνειρα ρόδινα.

Και χαμογελά στα τριαντάφυλλα, χαμογελά στο μέλλον, χαμογελά στη ζωή που τόσο θέλει να χαρή.

Απ' τό παράθυρο ένα κομμάτι γαλάζιου ουρανού ξεχωρίζει, ένα χελιδόνι περνά γρήγορα και χάνεται απ' έμπρός του. 'Ο κήπος είναι όλοπράσινος, ή τριανταφυλλιά ύψώνει περήφανα τό λυγρό στολισμένο της κλαδιά.

Οι βιολεττές σκορπούν γύρω μία μεθυστική μυρωδιά. Αυό-τρία πουλάκια πετούν σε' άνθισμένα κλαδιά της μικρούλας κερασιάς.

Γιά μία στιγμή στέκεται ό νέος άναπνέοντας τό μυρωμένο άεράκι. Τό στήθος του γεμίζει από χαρά, φουσκάνει από δύναμη και θάρρος, όνειμο να παλέψη στο δύσκολο άγώνα της ζωής.

Καιρός πέρασε... Στην ίδια καλή θέση στέκεται ένας γέρος. Η άνοιξη με τό μαγικό της ραβδί έντυσε τη φύση στα γιορτινά. Τό άεράκι κάνει τό φύλλα των δέντρων να σιγομουρμουρίζουν.

Κι' είναι τό τραγούδι τους εύθυμο, μοιάζει μ'έκεινο που τραγουδίσαν ένα άνοιξιακό δειλινό στην ίδια αυτή θέση. Κι' άπνει ό γέρος τό βλέμμα του, που δέ λάμπει πιά, που δεν καθρεφτίζει κανένα όνειρο να πλανηθή στον κήπο. 'Η κερασιά άπλώνει πιά περήφανα τό φουντωτά της κλαδιά. Βελούδινα, δλόδευκα τριαντάφυλλα γέρονται κεφαλάκια τους στο έλαφρό φύσημα. Και μόνο ή παλιά, περήφανα τριανταφυλλιά δεν έχει στα κλαδιά της ούτε ένα φύλλο.

Με βλέμμα άγάπης την κοιτάζει αυτή έξορα όλα τό όνειρα της παιδικής του ηλικίας' στα άλμια τριαντάφυλλα της τό είχε ψιθυρίσει πολλές φορές. Αυτά μέσα στη σοβαρή, γεμάτη βιβλία κάμαρά του σκορπίζαν ένα εύθυμο τόνο. Του φαίνεται σαν καλός άγαπημένος σύντροφος, κι' ένα δάκρυ κυλά στην άκρη του ματιού του.

Μά μία γλυκιά φρονούλα τον βγάζει απ' τις μελαγχολικές του σκέψεις. — Παππού, παππούκα, όταν μεγαλώσω θα γίνω άξιωματικός!

Γυρνά και βλέπει τό μικρό έγγονό του που με τό έύλινο σπαθάκι στη μέση στεκότανε καμαρωτός.

Τόν άρπάζει στην άγκαλιά του και τον γεμίζει φιλιό.

— Νά γίνης, άγγελέ μου!

Είναι τά πρώτα όνειρα που φτιάχνει ό μικρούλης, γιά τό τόσο μυστηριώδες μέλλον.

Ηβη

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

'Ο μαραγκός κηρ-Γιάννης, λέει στον μικρό του κάλφα:

— Γκερμισου γοήγορα από δώ, καλιόπαιδο!

Κι' ό μικρός:

— Δεν μπορώ, άφεντικό. Τό μαγαζι είναι ισόγειο.

***

— Τί κρέας φάίνετες, Κώστα;

— Πήρα λίγο βόδι.

— Για φαντάσου τί σύμπτωση! Βώδι και σύ, βώδι κι' έγώ!

Αιώνιος Θεόλλος

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΑΛΑΣΕΩΣ»
ΒΙΒΛΙΑ ΤΕΡΗΝΑ ΜΟΡΦΟΤΙΚΑ
ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ
'Από τους έν παρενθέσει αριθμούς, ό πρώτος είναι τό τευχόσημα τόσ 'Εσωτερικού και ό δεύτερος τόσ 'Εξωτερικού.
'Ο 'Αγγελοσ τής 'Αγάπης (με 60 εικόνας) δρ. 35 (15 και 29).
'Η 'Αδελφούλα μου, μυθιστόρημα Γρ. Ξενοπούλου (με 24 εικόνας) δρ. 20. (7,50 και 15).
'Η 'Απλή ζωή, υπό 'Αγγέλου Κασιγόνη, δρ. 8 (1 και 2).
'Η 'Επιτυχία εις την ζωήν, υπό 'Αγγέλου Κασιγόνη, δρ. 8. (1 και 2).
'Η 'Εδνευχία, υπό 'Αγγέλου Κασιγόνη, δρ. 8 (1 και 2).
Τό Θύμα του Φθόνου, (με 20 εικόνας) δρ. 30. (9,50 και 20).
Παιδικόν Θάνατον, Γρ. Ξενοπούλου, δι' έορτάς Σχολείων και Οικογενειών, Α' Τόμος δρ. 20. (7,50 και 15). Β' Τόμος δρ. 20. (7,50 και 15).
Παιδικόν Πνεύμα, (Τομίδιον, Γ') δρ. 5. (1 και 2).
Πρόας δ Νινίον, (με 24 εικόνας) δρ. 30. (9,50 και 20).
'Ο Πνευμοπόλης, (με 24 εικόνας) δρ. 30. (9 και 18).
'Υπέρ Πατριδός, (με 24 εικόνας) δρ. 30. (10,50 και 21).
'Ο Φόνης, έμμετρον διήγημα δρ. 7. (3,50 και 5,50).

268ος ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

Αδώς! Ήνευματικών 'Ασκήσεων από τα φυλλάδια της Β' τριμηνιας του 1934 (Μαρτίου, 'Απριλίου και Μαΐου).

Γίνονται τέσσαρες Διαγωνισμοί. Άύσων τό χρόνο με πολλά βραβεία, ένας κάθε τριμηνία. 'Ο 268ος που προκηρύσσεται σήμερα, είναι της Β' τριμηνιας και θα διαγωνιστούν σ' αυτόν όσοι θα λύσουν Πνευματικές 'Ασκήσεις από τό σημερινό φυλλάδιο ως τό τελευταίο του Μαΐου 1934.

Οι παλαιοί συνδρομηταί έξερουν τους όρους που μένουν οι ίδιοι. Οι νέοι θα τους μάθουν από τον 'Οδηγό του Συνδρομητού που, άν δεν τον έχουν, πρέπει άφέντικας να τον αγοράσουν (τιμώται δρ. 5 και ταχυδρομικός δρ. 6 και 7) Γιατί στον 'Οδηγό θα βρούμε όλους τους όρους της συμμετοχής σε κάθε Διαγωνισμό και γενικά σ' όλη την κίνηση.

'Επειτα θα αγοράσουν από τό γραφείο μου χαρτί των λύσεων ή λυσάχαρο, 5-που, κατά τους όρους του Διαγωνισμού, γράφονται οι λύσεις. (Σε άλλο χαρτί γράμμένες λύσεις δεν είναι δεκτές.) Θα στείλουν τό αντίτιμο (δρ. 3,50 από τό 'Εσωτερικό και δρ. 5 από τό 'Εξωτερικό) και θα γράψουν μία δεσμίδα με 13 φύλλα που άρκοϋν γιά τις λύσεις μιάς τριμηνιας. 'Όσο γιά την προθεσμία που θα τις στέλνουν, αυτή σημειώνεται επάνω από τις Πνευματικές 'Ασκήσεις κάθε φυλλάδιου. Οι λύσεις π. χ. τόσ σημερινού είναι δεκτές ως τις 3 Μαΐου. 'Εχουν λοιπόν καιρό, όσοι θέλουν να διαγωνισθούν, να προημθευθούν και 'Οδηγό και χαρτί.

Η ΔΙΑΠΑΛΑΣΙΣ

ΒΑΛΛΗΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

'Αθήνα, 42 δδός Ήδρείπιδου την 1 Μαρτίου 1934

ΔΕΝ παραλαμβάνω γράμματα με άνεπαγής γραμμάνοσημο: ζυγίζετα τα! —Δεν άπαντώ σε άπορίεσ που τις λύνει ό 'Οδηγός των Συνδρομητών: διαβάστε τον!

ΠΡΟΣΟΧΗ! Οι νέοι συνδρομηταί, όσοι γράφηκαν μετά την 1η Δεκεμβρίου, σήμερα βλέπουν να προκηρύσσεται ό πρώτος—γι' αυτός—Διαγωνισμός Άύσων Πνευματικών 'Ασκήσεων. 'Ας διαβάσουν λοιπόν καλά την παραπάνω προκήρυξη, άν θέλουν να λάβουν μέρος, άς συμπληρωθούν και τον 'Οδηγό, και άς κάθισουν μερικοί να μου στέλνουν λύσεις σε άλλο χαρτί, όπως έκαναν ως τώρα έπειδή δεν ήξεραν τους όρους. Τάποταλέματά του 268ου Διαγωνισμού προς σύνθεσιν 'Ασκήσεων θα δημοσιευθούν, έλπίζω, στο έρχόμενο, μαζί και τό Διαγωνισμού Καλλιγραφίας, κι' εδός κατάτι θα προκηρυχθούν οι νέοι, ώστε μπορείτε από τώρα να προετοιμάσετε τις Συλλογές σας.

'Ελαβα, Παγωμένο Καλοκαίρι, τό 1ο φυλλάδιο της «Μαθητικής Ψυχής», του μηνιαίου περιοδικού του Γυμνασίου σας. Έμεινα πάρα πολύ άδραστημένη και συγχαίρω τά καλά μου 'Ανδριόσάνιατάκια γιά τό όρατο τους έργο. Είναι από τά καλύτερα σχολικά περιοδικά που είδα ως τώρα. 'Όλα του τό περιεχόμενα, διαλεχτά, καλογραμμένα, μου άρεσαν πολύ. Κι' ιδιαίτερος *'Ο τραγουδιστής του Χωριού και της Στάνης της Χρυσής Τόμπορη, (πολύ καλός χαρακτηρισμός του Κρουσάλλη) ή 'Ανδριότυνα» του 'Αθ. 'Αθανασίου (που μου έμαθε πολλά γιά την πατρίδα σας) και ό «Οιδίπους Τόραννος» του 'Ανδρέα Παπαδρέου. Μπράβο, παιδιά μου!

Με μεγάλη χαρά έμαθα, παλιά μου φίλη Αιμιλία Χωβ, τους άρραβάνες σου. Μ' δλη μου τη μητρική καρδιά, σου εύχομαι τό γεγονός αυτό να είναι ή άρχή μιάς νέας ζωής ήρεμης κι' εύτυχισμένης όπως την ποθεί ή τόσο δοκιμασμένη ψυχή σου. Και τώρα περιμένω να μου άναγγείλης και τό στεφάνημα.

Βλέπεις, Καλυρνά Θυμανάκη; Και τό συναχι, τό τιποτένιο, όταν τό παραμάλή κανείς, γίνεται καμιά φορά άρρώστια. Χαίρω που είσαι τώρα καλά, και συμπαιρίζομαι όλη τη χαρά του σπιτιού σας γιά τους άρραβάνες της αδελφής σου. Διαβάσε της τά δλόθεριά μου συγχαρητήρια, καθώς και στο λοιπό μου συγχαίρο, τον παλιό μου φίλο. Και θα πω στίς άγαπητές σου διακλασπολλές πώς τούς εύχεται και στα δικιά τους.

Χαίρω πολύ γιά τη γνωριμία, Διπλωμάτη, και σε συγχαίρω γιά την επιτυχία σου στους σχολικούς διαγωνισμούς. Ένωσταί πώς και σ' άπορίεσ να φροντίζης γιά έσοπάθωμα, σε παρακαλώ μέλιστα. Ναι, στην Κέρκυρα που έχω τόσο πολλά παιδιά, θα μπορούσε να διοργανωθή μία γιορτή γιά την Πεντηκονταετηρίδα μου, άνάλογη μ' αυτήν που θα γίνει εδώ. 'Η γελοιογραφία δεν μου φάνηκε καταλληλή. Σου έστειλα 10 τετραδιά.

Τό μάντεφο, 'Ανέλιπτοι Χαρά, ότι οι σχολικοί διαγωνισμοί δεν άφήσαν να μου γράψης μετά την έγκριση του ψευδωνύμου. Τώρα έλπίζω να εδικαιώθης κάπου-κάπου. Φίλος μου τον μικρό αδελφό και πς του πώς θα τον παρμένω. Έστειλα 10 τετραδιά.

Περίεργο, Τσαχτινούλα, να λάβω γράμμα σου και να μη σου άπαντήσω. Μη δεν έδλαβα; Γιατί γιά κομμάτι σου δεν θυμούμαι αυτή τη στιγμή ούτε εδικαιώθ να φάω. Τό «Χωρίς Οικόμενα» είναι στους τόμους 1919 και 1920 όπου υπάρχουν άλλα πέντε όρατά μυθιστορήματα. Σημείωση τό έσοπάθωμα σου και σ' εδικαιώθ πολύ. 'Η Αίλια Καρκαλάου είναι 'Αθηναία. 'Η 'Ελένη Λαμπήρη είναι κόρη του μουσικού Γ. Λαμπήρη, από την Κεφαλληνία, κι' έγγονή του μεγάλου ποιητού Λασκαράτου. 'Ελα! μου φαίνεται πώς σου άπλήντορα σε όλα και τώρα δεν άχνης παρμένο.

Φαντάζομαι τη χαρά σου, Τρέυτα σε' Νερό, όταν είδες δημοσιευμένο τό κομμάτι σου. Και γιάτί να μη στείλης άλλο; Θα είχες τό δικαίωμα και άν σου άπαρρίπτετο, πόσο μέλλον τώρα που έδημοσιεύθ, 'Αλήθεια, όλοι όσοι φροντίζουν γιά τη διαβούση μου—όπως εσύ που σ' εδικαιώθ πολύ—προσκόπτεται στην κοινή πρόληψη πώς είναι μόνο γιά πολύ μικρά παιδιά. 'Αλλά όσοι με παρακολουθούν, έξερουν πώς δημοσιεύω πράγματα γιά κάθε ηλικία και πώς στον κύκλο μου υπάρχουν και πολλοί έφηβοι—φαιτητές, φοιτητριες—που συχνά μου προσβάλλουν και φιλοσοφικές άκόμα άπορίεσ. Και τό πώς νόστιμο είναι τούτο: πολλά από αυτά τά παιδιά, που με θεωρούν τάχα καλύτερη της ηλικίας των, άν εδικαίωθ άπαντήσεις μου ή 'Επιστολές του κ. Φαίδωνος πάνω σε' ίδιες άπορίεσ, θα τούς φαίνονταν... κι-νέζικα!

Δεν έχω πιά τόπο ναπαντήσω έκτενώς και σ' άλλους. Αήμνε 'Ανθέ, 'Αναγάλις, Αιώνιος Θεόλλος, 'Είλις Δάνι, Μαγυρολάι, Σανθό 'Αρατάι, Δαμπαδία, Τρελλή Αόλα, Πετροαυτάι, Τετάν, 'Ισατάμενε 'Αετέ, Αίλι, 'Ηβη, Γοργή Ψαροπούλα, 'Αγνή Καρδιά και Έδνεγές 'Ιδανιόν—καλά μου παιδιά, και τί δικιά σας όρατά γραμματάκια διάβασα και με τό σχετικά.

Με μεγάλη χαρά έμαθα, παλιά μου φίλη Αιμιλία Χωβ, τους άρραβάνες σου. Μ' δλη μου τη μητρική καρδιά, σου εύχομαι τό γεγονός αυτό να είναι ή άρχή μιάς νέας ζωής ήρεμης κι' εύτυχισμένης όπως την ποθεί ή τόσο δοκιμασμένη ψυχή σου. Και τώρα περιμένω να μου άναγγείλης και τό στεφάνημα.

Βλέπεις, Καλυρνά Θυμανάκη; Και τό συναχι, τό τιποτένιο, όταν τό παραμάλή κανείς, γίνεται καμιά φορά άρρώστια. Χαίρω που είσαι τώρα καλά, και συμπαιρίζομαι όλη τη χαρά του σπιτιού σας γιά τους άρραβάνες της αδελφής σου. Διαβάσε της τά δλόθεριά μου συγχαρητήρια, καθώς και στο λοιπό μου συγχαίρο, τον παλιό μου φίλο. Και θα πω στίς άγαπητές σου διακλασπολλές πώς τούς εύχεται και στα δικιά τους.

Χαίρω πολύ γιά τη γνωριμία, Διπλωμάτη, και σε συγχαίρω γιά την επιτυχία σου στους σχολικούς διαγωνισμούς. Ένωσταί πώς και σ' άπορίεσ να φροντίζης γιά έσοπάθωμα, σε παρακαλώ μέλιστα. Ναι, στην Κέρκυρα που έχω τόσο πολλά παιδιά, θα μπορούσε να διοργανωθή μία γιορτή γιά την Πεντηκονταετηρίδα μου, άνάλογη μ' αυτήν που θα γίνει εδώ. 'Η γελοιογραφία δεν μου φάνηκε καταλληλή. Σου έστειλα 10 τετραδιά.

Τό μάντεφο, 'Ανέλιπτοι Χαρά, ότι οι σχολικοί διαγωνισμοί δεν άφήσαν να μου γράψης μετά την έγκριση του ψευδωνύμου. Τώρα έλπίζω να εδικαιώθης κάπου-κάπου. Φίλος μου τον μικρό αδελφό και πς του πώς θα τον παρμένω. Έστειλα 10 τετραδιά.

Περίεργο, Τσαχτινούλα, να λάβω γράμμα σου και να μη σου άπαντήσω. Μη δεν έδλαβα; Γιατί γιά κομμάτι σου δεν θυμούμαι αυτή τη στιγμή ούτε εδικαιώθ να φάω. Τό «Χωρίς Οικόμενα» είναι στους τόμους 1919 και 1920 όπου υπάρχουν άλλα πέντε όρατά μυθιστορήματα. Σημείωση τό έσοπάθωμα σου και σ' εδικαιώθ πολύ. 'Η Αίλια Καρκαλάου είναι 'Αθηναία. 'Η 'Ελένη Λαμπήρη είναι κόρη του μουσικού Γ. Λαμπήρη, από την Κεφαλληνία, κι' έγγονή του μεγάλου ποιητού Λασκαράτου. 'Ελα! μου φαίνεται πώς σου άπλήντορα σε όλα και τώρα δεν άχνης παρμένο.

Φαντάζομαι τη χαρά σου, Τρέυτα σε' Νερό, όταν είδες δημοσιευμένο τό κομμάτι σου. Και γιάτί να μη στείλης άλλο; Θα είχες τό δικαίωμα και άν σου άπαρρίπτετο, πόσο μέλλον τώρα που έδημοσιεύθ, 'Αλήθεια, όλοι όσοι φροντίζουν γιά τη διαβούση μου—όπως εσύ που σ' εδικαιώθ πολύ—προσκόπτεται στην κοινή πρόληψη πώς είναι μόνο γιά πολύ μικρά παιδιά. 'Αλλά όσοι με παρακολουθούν, έξερουν πώς δημοσιεύω πράγματα γιά κάθε ηλικία και πώς στον κύκλο μου υπάρχουν και πολλοί έφηβοι—φαιτητές, φοιτητριες—που συχνά μου προσβάλλουν και φιλοσοφικές άκόμα άπορίεσ. Και τό πώς νόστιμο είναι τούτο: πολλά από αυτά τά παιδιά, που με θεωρούν τάχα καλύτερη της ηλικίας των, άν εδικαίωθ άπαντήσεις μου ή 'Επιστολές του κ. Φαίδωνος πάνω σε' ίδιες άπορίεσ, θα τούς φαίνονταν... κι-νέζικα!

Δεν έχω πιά τόπο ναπαντήσω έκτενώς και σ' άλλους. Αήμνε 'Ανθέ, 'Αναγάλις, Αιώνιος Θεόλλος, 'Είλις Δάνι, Μαγυρολάι, Σανθό 'Αρατάι, Δαμπαδία, Τρελλή Αόλα, Πετροαυτάι, Τετάν, 'Ισατάμενε 'Αετέ, Αίλι, 'Ηβη, Γοργή Ψαροπούλα, 'Αγνή Καρδιά και Έδνεγές 'Ιδανιόν—καλά μου παιδιά, και τί δικιά σας όρατά γραμματάκια διάβασα και με τό σχετικά.

